

Naš časopis, glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika, ureja uredniški odbor: Drago Debeljak, Tanja Hrovatin (odgovorni urednik), Franc Petelin (tehnični urednik), Rafael Jaklič, Miloš Mauri, Smiljan Ogorelec, Janez Pečar, Franc Fortuna in Janez Znidaršič. Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 6, Vrhnika. Tisk tiskarna Kresija, 61000 Ljubljana, Adamič-Lundrovo nabrežje 2.

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

Leto 4

Številka 26

Maj
Junij 1976

Proslava 100-letnice rojstva Ivana Cankarja na Vrhniki

Slovenska kulturna javnost je počastila 100-letnico rojstva našega rojaka Ivana Cankarja z osrednjo kulturno prireditvijo v Ljubljani in nato še na intimnejši akademiji v pisateljevem rojstnem kraju, v obnovljenem domu Ivana Cankarja na Vrhniki. Slavnostni govornik na tej prireditvi je bil podpredsednik skupščine SRS in pisatelj Beno Zupančič, slovesnosti pa se je udeležilo tudi veliko znanih slovenskih kulturnih in političnih delavcev: Sergej Kraigher, France Popit, Mitja Ribičič, Marjan Breclj, Janez Barborič, Vinko Hafner, Janez Milčinski, Josip Vidmar, Bratko Kreft in drugi.

Beno Zupančič je v svojem govoru opozoril na Cankarjevo vsestransko literarno in politično delovanje in je o Cankarju dejal, da je to človek iz enega samega kosa vsestransko občutljive življenske snovi in zato ne moremo mimo njega ne kot umetniki, ne kot delavci in ne kot družba s socialistično prihodnostjo. Cankar nas je zaznamoval z rdečim znamenjem, ki ni nič drugega kot visoko zapeta pesem o prostosti za zatiranje in razžaljene, za izkoriščano delavstvo in zasluženo delovno ljudstvo.

V govoru je opozoril tudi na to, kako dolgo in pestro pot je prehodila naša družba v svojem razvoju v letih od Cankarjeve smrti in je še zlasti poudaril na proces njenega lastnega osvobajanja z besedami: "Osvobajanje in vsestranska last sta s svojimi izkušnjami razločno kazali, da se ne moremo zanašati na sile izven nas samih, da ne smemo pristati nad nikakršno silo nad delavskim razredom in delovnimi ljudmi, temveč moramo vedno ravnati tako, da se bo delavstvo osvobajalo samo in se nekega dne tako tudi kot razred ukini in bodo postali ustvarjalni vsi ljudje, kar pa je mogoče le v vsestransko razviti in kulturno bogati družbi. To pa pomeni, da smo se za vselej znebili gmotnega in duhovnega jerobstva fraka in talarja, pri tem pa smo se morali pogosto spopadati tudi sami s seboj, s tistim, kar nosimo hlapčevskega s sabo. Morali smo se odločiti za svoj lastni socialistični napredek, pri tem pa premagati mnoge utvare o tem, kako je to

moč izvršiti čez noč ali samo z ukrepi ljudske in socialistične oblasti. Pri tem smo se pogosto zatekali k Cankarju in njegovemu Kolandru, saj so prav te Kalandrove roke morale nositi in ustvarjati, da bi delavska zavest postala stvarnost in tako osvobajala delovnega in ustvarjalnega človeka."

V govoru pa je Beno Zupančič nanizal tudi nekaj najpomembnejših kulturnopolitičnih nalog, ki jih na kulturnem področju moramo rešiti. V združenem delu se moramo danes kulturni in intelektualni delavci postaviti v isto vrsto kot delavci v materialni proizvodnji, kajti le s skupnimi močmi bomo lahko uspešno preraščali zgodovinsko nastalo delitev dela. Le po tej poti bomo lahko odpravili iz naše zavesti ostanke hlapčevske miselnosti o tem, da je vedno eden gospod in drugi njegov hlapec, da tako eden dela, drugi pa samo odloča. Le tako bi stavba naše kulture lahko stala na trdnih temeljih – na ustvarjalnem delu vseh delavcev, saj so vsi tudi kulturni delavci. Druge poti tu ni, razen poti ločevanja, duhovne gosposčine, birokratskih privilegijev, in kot je dejal Cankar „babilonskega stolpa kulture“ postavljene na samem in zase, ne pa za ljudi, ki so ga pomagali graditi. Skozi delavske roke morajo v materialni proizvodnji vse bolj zavestno in samoupravno organizirano pretakati vse resnične duhovne vrednote. In prav v imenu tega poslanstva se moramo vprašati, kaj naredimo za našo kulturno rast kot delavci ustvarjalci v gmotni proizvodnji, v kulturnih in drugih dejavnostih, ki naj bi nam s svojo kulturno močjo omogočale, da bi živeli ne samo v večji materialni blaginji, ampak tudi bolj človeško. Vprašati se moramo tudi kaj naredimo, da bi sleherni dobil v roke dobro in ceneno knjigo, da bi se v knjižnicah in knjigarnah zbirali vsi, ki jih žene želja po znanju in spoznavanju. Kdaj bomo dosegli to, da bomo za usodo slovenske knjige odgovorni vsi? Povprašati moramo sebe in druge, kako je mogoče, da še govorimo o „belih kulturnih lisah“ na našem narod-

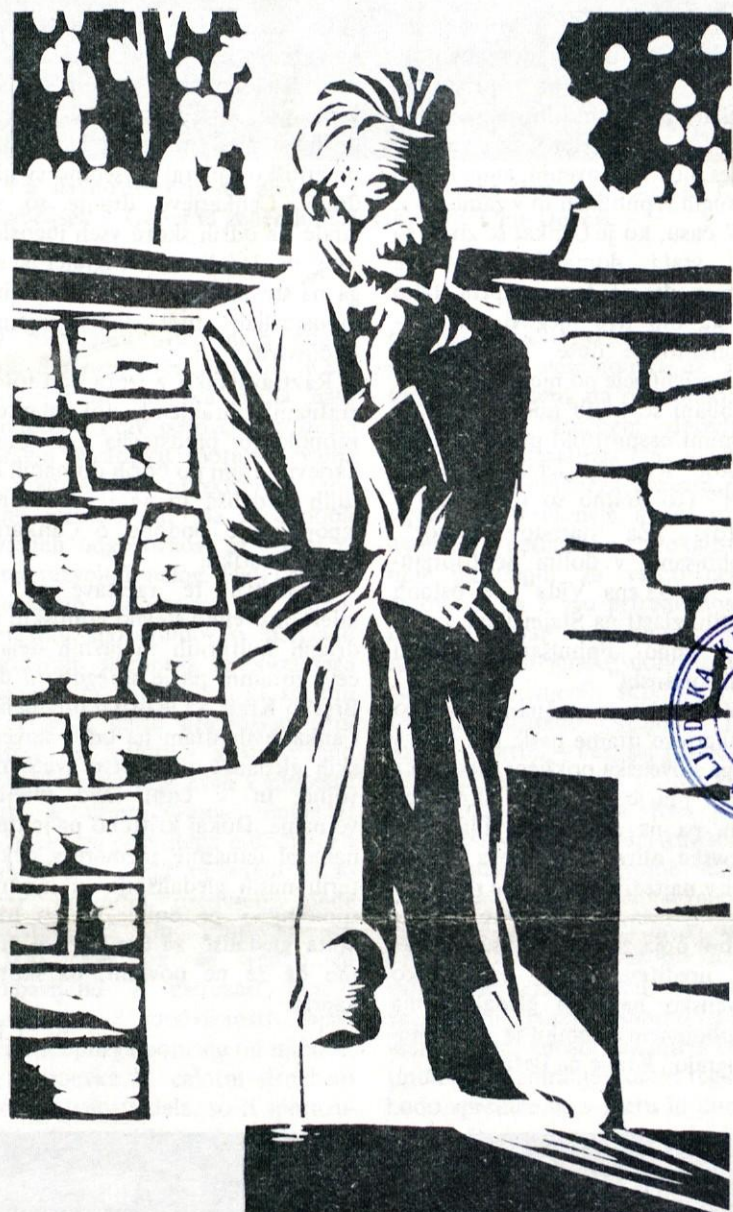
Beno Zupančič

nem in kulturnem zemljevidi, saj si že dolgo lahko kot posamezniki in kot družba privoščimo marsikako razkošje in nečimrnost? Kako lahko še vedno gradimo naselja brez prostora za vse tisto, kar sodi v kulturno in družbeno življenje prebivalcev? Vprašati pa se moramo tudi o tem, kaj bi rekel Cankar, ko bi ob splošni blaginji zagledal znane prikazni jare gospode, kulturne gluhot, zanikrnosti in revščino v kulturni dejavnosti sami in tudi pri vseh tistih, ki bi jim morali pomagati, da bi se postavili na noge in izvrševali svoje poslanstvo? Pri vsem tem pa gre za naša skupna ramena, za skupno delo, dolžnosti in smotre. Gre za možnosti, da zares sami presodimo, se dogovorimo in sami odločimo. Nikogar več ne more biti nad nami, če bomo ravnali tako. Naš delovni človek je vedno veliko žrtvoval za svojo kulturno blaginjo, še zlasti, če so ga vlaganja vanjo bogatila. In bolj ko bo bogat, več bo moral dajati, če bo hotel doseči vse tisto, za kar si prizadeva.

Najlepši spomenik Cankarju lahko postavimo s tistim, kar stori delovni človek zase in za sočloveka v razmerah, ki dajejo vse več možnosti, več človeške trdnosti in samozavesti kot kdaj koli v zgodovini našega naroda. To pa pomeni, da moramo neprestano potrjevati kulturno voljo, kakršna se pretaka v naši zgodovini, v vseh obdobjih socialnega in narodnega osveščanja ter boja, zlasti pa vsestranskega osvobajanja.

Slavnostni govor Bena Zupančiča je popestil koncertni nastop združenih pevskih zborov iz IUUV in LIKA ter uprizoritev odlomkov iz Cankarjevih „Hlapcev“, katere so odigrali igralci Drame SNG in Mestnega gledališča iz Ljubljane.

T.H.

Linorez: Prof. Tone Jurjevčič

Med kandidati za poslance v avstrijski državni zbor, ki jih je na Slovenskem postavila socialnodemokratska stranka, je bil maja 1907 tudi Ivan Cankar. S svojim dotedanjim delom se je že povsem opredelil za ideje delovnega ljudstva na Slovenskem. K tej pripadnosti pa ga je pripeljala tudi njegova mladost, ki jo je kot polproletarski otrok preživel na vrhniškem „klanecu siromakov“. Ta njegova zavest se je še bolj utrdila v letih, ki jih je preživel v delavskih četrtih Dunaja. Cankarjev odpor proti krivici, ki je prizadela njega in ljudi, s katerimi je prihajal v stik in se izražal že v njegovih zgodnjih delih, se je razvil v zavesten odpor do kapitalističnega sistema. V spisu „Kako sem postal socialist“ je zapisal: „Uredba družbe, tista uredba, ki je dodelila vse bogastvo zemlje in vse sadove človeškega uma kapitalu brez imena ter mu zaslužila vse človeštvo, je izvirček vsega hudega; in posamezna krivica, ki se pokaže očem na cesti, je nenadoma čisto malenkostna, navidez skoraj slučajna in zadobi svoj pravi pomen šele v zvezi s celotno, vesoljno krivico. To spoznanje je utrdilo in poglobilo tisto zamolklo, grenko nezadovoljstvo, ki je bilo od nekdaj v meni.“

Cankar je skoro deset let živel med dunajskimi delavci in to predstavlja najplodnejše obdobje njegovega ustvarjanja, saj so v tem času nastala dela „Za narodov blagor“, „Kralj na Betajnovi“, „Na Klanecu“, „Hiša Marije Pomočnice“, „Martin Kačur“. V teh delih se vse bolj kaže Cankarjeva težnja, da naj umetnost postane kritika in boj za napredno družbeno preobrazbo. Poudarjal je, da je socialistično kulturo moč graditi samo z najboljšim poznavanjem kulture, ki jo je ustvarilo človeštvo v svojem razvoju; to kulturo pa je treba posredovati najširšim množicam delovnih ljudi. V takem prepričanju so nastale vse Cankarjeve umetnine. V njih je našel prispodobne, ki so bile blizu njemu – rojenemu na vrhniškem „klanecu siromakov“ in vsem delovnim ljudem na Slovenskem. Z izrazno močjo velikega umetnika je v njih simboliziral idejo o pravici delovnega človeka do sadov svojega dela; prav to idejo pa je lahko uresničil šele delavski razred v svojem boju za socialistično družbeno preobrazbo v letih po Cankarjevi smrti.

**Vsem
občanom
čestitamo
za 4. julij-
DAN BORCA**

RAZSTAVA

Cankar in gledališče

V sklopu številnih proslav, ki so bile v mesecu maju posvečene obletnici Cankarjevega rojstva, je bila v starem domu JLA odprta zastava „Cankar in gledališče“, ki jo je pripravil Slovenski gledališki muzej iz Ljubljane.

Razstavljenih je bilo več sto fotografij in drugih dokumentov, ki se nanašajo na uprizoritve Cankarjevih dramskih del, od najstarejših uprizoritev pa vse do danes, ne le v Sloveniji, ampak tudi v drugih republikah in v zamejstvu.

V času, ko je Cankar še živel, so bila vrata domačih odrov za njegove drame tesno zaprta, tako da sta bili dve njegovi drami – „Romantične duše“ in „Hlapci“ uprizorjeni šele po njegovi smrti. V Ljubljani so kljub hudim bojem z idejnimi nasprotniki prišle na oder „Jakob Ruda“, „Kralj na Betajnovi“ (to dramo so igrali tudi v Trstu), „Za narodov blagor“, „Pohujšanje v dolini Šentflorjanski“ in „Lepa Vida“. V ostalih mestih, zlasti na Štajerskem, pa so igrali samo „Pohujšanje v dolini Šentflorjanski“.

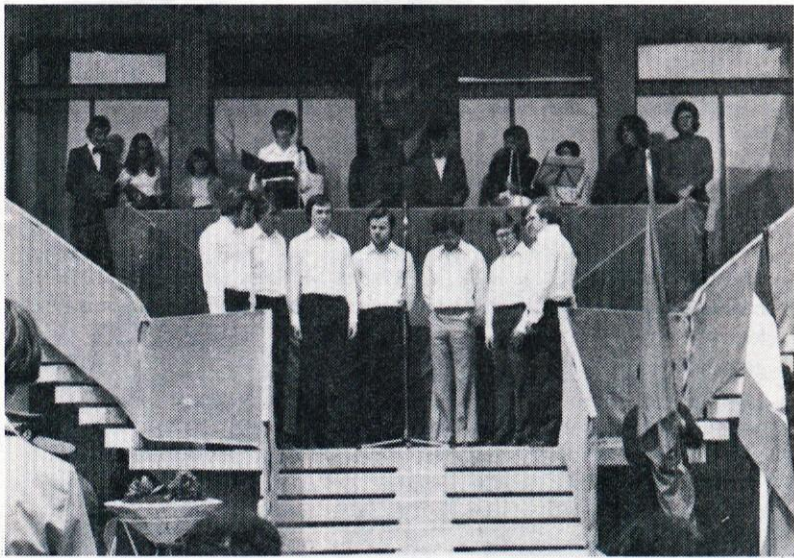
Med obema vojnama pa so Cankarjeve drame našle pot tudi v druga slovenska poklicna gledališča – pot jim je utrl Milan Skrbinšek – in pa na amaterske, dijaške in delovske odre. Cankarjeva beseda tudi v najtežjih dneh naše revolucije ni zamrla – nasprotno, bila je simbol boja za pravičnejšo družbeno ureditev. Tudi partizansko slovensko narodno gledališče na osvobojenem ozemlju je v Črnomlju igralo „Kralja na Betajnovi“,

Cankarjeva beseda pa je svobodno zaživela šele v novi Jugoslaviji, v novi družbenopolitični ureditvi in v pogojih, za kakršne se je Cankar boril že pred mnogimi leti in jih umetniško vpletal v vsebino svojih dram. Cankarjeve drame so se igrale na odrih skoro vseh jugoslovanskih gledališč, naši igralci pa so ga na številnih gostovanjih v tujini predstavljali tudi tamkajšnjemu občinstvu.

Razstava tako z izbranimi fotografijami ohranjenih dokumentov kronološko predstavlja pot Cankarjevih dram po odrih domačih in tujih gledališč in nam nedvomno izpopolnjuje podobo o Cankarju kot dramatik.

Otvoritve te razstave se je udeležilo veliko število vrhniških in drugih kulturnih in javnih delavcev, zbranim pa je spregovoril dr. Bratko Kreft, ki je orisal prebijanje Cankarjevih dram na odre slovenskih gledališč pred prvo svetovno vojno in v času med obema vojnama. Dokaj kritično pa je tudi nakazal današnje razmere v nekaterih naših gledališčih, ki močno spominjajo na dobo, ko so bila vrata gledališč za Cankarjeve drame če že ne povsem, pa skoraj zaprta.

T.H.

Kulturni program so odlično izvedli dijaki iz doma Ivana Cankarja, vrhniški mladinski oktet in vojaki iz vrhniške vojašnice

Mladinci so skupaj z vojaki veselo zaplesali kolo

Dan mladosti

25. maja je bilo na Vrhniki veliko mladih, saj so obiskali rojstni kraj našega velikega rojaka Ivana Cankarja gojenci enaindvajsetih dijaških domov iz cele ljubljanske regije, katerih skupno število je znašalo 2000. Skupaj s pripadniki JLA in vrhniško mladino so proslavili dan mladosti in rojstni dan predsednika Tita, pozabili pa niso tudi na Ivana Cankarja, saj je bil del proslave posvečen stoti obletnici njegovega rojstva.

Proslavljanje se je pričelo zjutraj z ogledom vojaške tehnike v garnizonu Ivana Cankarja. Pred deseto uro so se udeleženci postavili v povorko, na čelu katere so bili bobnarji kadetske šole iz Tacna, sledili pa so jim gojenci ljubljanskih domov, vrhniški mladinci, taborniki, vrhniška pohodna enota, vojaki in vojaška godba iz Ljubljane.

osnovnošolci iz Vrhnike ter godba JLA iz Ljubljane.

Udeleženci so poslali predsedniku Titu brzojavko za njegov praznik, v kateri je bilo zapisano: „Dragi tovariš Tito!

Učenci in vzgojitelji domov ljubljanske regije, pripadniki obeh vrhniških garnizij, mladina in pionirji z Vrhnike, ki smo se zbrali na Vrhniki, rojstnem kraju našega ve-

likega pisatelja in misleca Ivana Cankarja, da proslavimo Dan mladosti in 100 letnico rojstva, Ti pošiljamo iskrene čestitke z najboljšimi željami ob tvojem rojstnem dnevu. Obljubljamo Ti, da bomo zvesto hodili po poti, ki si jo Ti začrtal in branil pridobitve NOB in ljudske revolucije. Vrhnika, 25. maj 1976“.

Popoldne so mladinci iz Ljubljane in Vrhnike preživeli v športnih igrah, saj so se pomerile ekipe v odbojki, malen nogometu, košarki, rokometu, streljanju, namiznem tenisu in šahu. Dan pa so zaključili z družabnim srečanjem na igrišču TVD Partizan, kjer sta jih zabavala ansambel doma tehničnih šol iz Ljubljane in ansambel „Titova mladina“ iz Vrhnike.

T.H.

Tudi zunanji izgled je spominjal na Cankarja

Mladina in krajani so se zbrali pred domom JLA, kjer je tudi bila osrednja slovesnost in kulturni program. Zbrane je pozdravil sekretar OK SZDL Vrhnika Miloš Mauri, potem pa jim je spregovoril predsednik skupščine občine Vrhnika, tovariš Branko Stergar.

V kulturnem programu, ki je bil sestavljen pretežno iz odlomkov iz Cankarjevih del, so nastopili dijaki iz doma Ivana Cankarja, mladinski oktet, vojaki iz vrhniške vojašnice Ivan Cankar, Janez Jeršinovec,

Dijaki iz ljubljanskih dijaških domov so si z zanimanjem ogledovali tanke

Srečanje amaterjev

Pomladanski cikel prireditev ob stoletnici rojstva Ivana Cankarja se je na Vrhniki zaključil z 19. srečanjem gledaliških skupin Slovenije v prvem tednu meseca junija.

Zvrstilo se je šest večernih predstav in tri popoldanske, na katerih so sodelovali najboljši Slovenski amaterji ter najboljša mladinska in pionirska skupina.

Za Vrhniko je to prav gotovo izreden kulturni dogodek, obenem pa tudi vzpodbuda našim amaterskim gledališkim skupinam, ki v zadnjem času postajajo v naši občini vse številnejše.

IZVLEČEK IZ GOVORA TONETA KRAŠOVCA, NA SLAVNOSTNI SEJI SKUPŠČINA OBČINE VRHNİKA

Ob prazniku osvoboditve - naloge za prihodnost

Pomen občinskega praznovanja in njegova bistvena vsebina mora biti tudi zavezujoče razmišljanje o prihodnjih nalogah naše socialistične revolucije.

Desetletja so le bežen trenutek v zgodovini, vendar v zgodovini slovenskega naroda vsako izmed zadnjih treh desetletij odtehta stoletja. Skupaj z drugimi bratskimi jugoslovanskimi narodi smo v teh treh desetletjih svobode prehodili različne etape razvoja, vedno spoštuječ dvoje neovrgljivih aksiomov: „revolucija, ki stalno ne napreduje, zamre“ in „delu čast in oblast“. V tej dobi smo ne samo v našo ampak tudi v zgodovino sveta vklesali take prelomnice kot je zmagoviti konec narodnoosvobodilnega boja in izročitev tovarn v upravljanje delavcu. Z enako svetlimi črkami, ki jih bo potrdila zgodovina prihodnosti, pa klešemo novo prelomnico, vstop v novo etapo razvoja, v etapo dejanske oblasti delavcev na temeljih nove ustave in zakona o združenem delu.

Začeli smo najširšo javno razpravo o dokumentu, ki svobodo in oblast dela prvič v zgodovini človeštva postavlja kot zakon in daje možnosti ter odpira pota za njeno uveljavitev v življenju. V času teh treh desetletij svobode je po izročitvi tovarn delavcem to prav gotovo najvažnejši korak mlade socialistične Jugoslavije. Vstopamo v obdobje, ko delavski razred prevzema oblast prav s tem, ko obvladuje celotni družbeni dohodek na vseh stopnjah in na vseh ravneh družbene reprodukcije. Z državno lastnino samo še ni mogoče premagati meznega položaja delavskega razreda. Šele družbena lastnina izražena v dohodkovnih odnosih, ustvarja razmere, da lastnina ni monopolska pravica nikogar v družbi in šele s tem se v biti delavskega razreda in delovnih ljudi združijo ustvarjalci družbenega bogastva in tisti, ki z njim razpolagajo. Dosedanja zgodovina je poznala eno samo gibanje družbenega kapitala: od delavcev, ki ga ustvarjajo, k tistim, ki ga ne ustvarjajo, vendar z njim razpolagajo. Socialistično samoupravljanje revolucionarno preusmerja ta tok k združenemu delu. Dohodek ostaja neotuljiv od delovnih ljudi in v tem je bistvo zakona o združenem delu, v tem razlog, da ga upravičeno dojemamo ne le kot zakonski tekst, ampak kot revolucionarno dejanje. To so razmere, v katerih je po Marks u „stvarno bogastvo posameznika odvisno od bogastva njegovih stvarnih odnosov“. In s tem je omogočen bistveni korak k družbeni ureditvi, „ki nikomur ne bo jemala moči prilaščati si družbene produkte, pač pa moč, podjarmljati si s tem prilaščanje tujega dela“ kot sta v najčistejšem viru marksizma, Komunističnem manifestu, zapisala Marks in Engels. Vendar pa moram znova poudariti, da ustava in zakon o

združenem delu odpirata samo možnosti za take razmere, v življenju pa jih moramo uresničiti s konkretnimi prizadevanji v slehernem okolju in vsaki celici naše družbe.

Široka razprava o zakonu o združenem delu v vseh samoupravnih organizacijah in skupnostih ni le seznanjanje z bistvom vsebine zakona in še manj poučevanje delavcev o njej: ni le izmenjava mnenj in oblikovanje ugotovitev, kaj moramo v zakonu še dopolniti; razprava mora biti predvsem poglobljen proces iskanja in uresničevanja možnosti iz zakona v lastni praksi procesa dela in samoupravljanja. Sleherni delovni človek in občan in sleherna samoupravna organizacija in skupnost morajo v tem smislu prispevati svoj ustvarjalni delež.

Ob vseh že spregovorjenih besedah na najvišjih družbenopolitičnih forumih, ki so pospremile osnutek zakona o združenem delu v javno razpravo, je nepotrebno na tem mestu širše razlagati njegovo vsebino.

Zavedati pa se moramo, da je samoupravni plan tisti instrument delavca, s katerim lahko dohodkovne odnose in nove razmere uresničuje. Zato je prav priprava srednjeročnih planov za obdobje od 1976. do 1980. leta bistvena priložnost za uresničevanje novega položaja združenega dela v življenju. S samoupravnim planom v novem planskem sistemu delavci usmerjajo in obvladujejo celotno družbeno reprodukcijo, kar pa tudi pomeni, da nihče ne planira samo zase, ampak v sodelovanju in povezavi z ostalimi udeleženci v planiranju, vsi pa v odvisnosti od ustvarjenega dohodka temeljnih organizacij združenega dela v gospodarstvu, ker ta dohodek je materialna podlaga in okvir razvoja vse družbe. Prav ta medsebojna povezanost in soodvisnost udeležencev v planiranju, to nujno vsklajevanje, se zdaj, ko prvič načrtujemo po novem planskem sistemu, še niso ustrezno uveljavili. Med drugim tudi zaradi preskromnih prizadevanj nekaterih družbenih dejavnikov in organizacij ter ljudi na odgovornih položajih v združenem delu, ponekod pa celo zaradi preslabega poznavanja novega sistema planiranja. Še vedno se srečujemo s pojavi, ki so v bistvu subjektivni odpori novemu sistemu planiranja, v katerem morajo razvojni cilji izhajati iz posamičnih in usklajenih skupnih interesov delavcev v TOZD.

Odlašanje in formaliziranje dela okrog planov, nepripravljenost za poglobljeno preučevanje družbenopolitičnih in ekonomskih prvin novega sistema planiranja, nepripravljenost za sporazumevanje in dogovarjanje ter forsiranje skupinskih interesov ali lokalističnih interesov, nerazumevanje vsebine dohodkovnih odnosov ter združevanja dela in sredstev, zapostav-

ljanje in celo zavestno zanemarjanje takih skupno opredeljenih razvojnih nalog kot so stabilizacija, sprememba gospodarske strukture, izboljšanje plačilne bilance itd. — to so nekatere glavne pojave oblike subjektivnih odporov. Zato so se pri planiranju v dosedanjem procesu pojavile mnoge pomanjkljivosti.

Delavcem so bile le izjemoma ob lastnih razvojnih možnostih TOZD predložene tudi širše razvojne potrebe o panogi, o delovno, poslovno in dohodkovno soodvisnih skupnostih združenega dela in družbi kot celoti. Prav zato se v do sedaj oblikovanih planskih gradivih neredko izražajo razvojni pogledi ožjih struktur, ne pa interesi delavcev.

Planiranje je potekalo predolgo in kot naloga strokovnih organov, ki so skušali svoj izdelek le verificirati med delavci, torej niso pravočasno izkazali zadostne mere zavzetosti za uveljavljanje samoupravnega procesa planiranja v življenju. Med drugim niso poskrbeli za ustrezno strokovno krepitev planskih služb, marsikje se v strokovnih službah in poslovnih organih niso dovolj posvetili vsebini novega zakona o planu in preskromno so njegovo vsebino posredovali delavcem. Usposobljenost delavcev za sodelovanje v novem procesu planiranja torej mora biti deležna kritične ocene. Zato tudi ni čudno, da je v do zdaj pripravljenih planskih gradivih očitno zapostavljena bistvena razvojna naloga — nadaljnje poglobljanje samoupravnih odnosov, ki je za udeležence v planiranju ne le zakonska obveznost, ampak predvsem življenjska nujnost. Zato v dosedanjem procesu planiranja še nismo presegli ločenega opredeljevanja razvojnih interesov. Niso še zadostno uveljavljena srečevalna komponenta samoupravnega družbenega planiranja ter sporazumevanje in dogovarjanje temeljnih nosilcev. Nujnost takega sporazumevanja pa dokazujejo tudi ugotovitve, da se od samega začetka novega procesa planiranja do danes niso takorekoč nič spremenila nerealno visoka parcialna predvidevanja o razvoju, ki bi skupno terjala še enkrat večjo rast družbenega proizvoda v Sloveniji kot jo dejansko zmoremo. Vse to kaže na še vedno skupinskolastiško tretiranje dohodka, ki zapostavlja družbeno naravo dohodka. Za tako miselnostjo se v bistvu skriva stara lassalovska zabloda o neokrnjenem doprinosu dela, s katero je Marks odločno obračunal v kritiki gothskega programa. Zato v dosedanjem procesu planiranja zasledimo malo dejanske vsebine dohodkovnih odnosov med udeleženci v planiranju v združenem delu in podobne pomanjkljivosti v načrtovanju v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in občinah. To je tudi eden izmed vzrokov za vrsto problemov

Na slavnostni seji sta prejela „Plaketo Ivana Cankarja“ pisatelj Karel Grabeljšek — Gaber in generalni direktor IUV Tone Debevc

pri nastajanju družbenega dogovora o srednjeročnem planu v SR Sloveniji in osnutka plana naše republike. Prav gotovo je v dosedanjem postopku sporazumevanja in dogovarjanja preskromno izraženo prizadevanje, da se čimbolj opredeli odgovornost za uresničevanje razvojnih nalog. Tudi osnutki družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o bistvenih vprašanih skupnega in posebnega pomena za republiko, ki so bili sicer letos prvič predloženi istočasno za celotno srednjeročno obdobje, niso prispevali v zadostni meri k uresničevanju možnosti delavčevega celovitega odločanja o dohodku. V svojih opredelitvah so sicer natančni predvsem glede sredstev, ki jih zahtevajo od TOZD, ker pa še vedno ni uveljavljeno z ustrezno močjo spoznanje o soodvisnosti dejavnosti skupnega pomena od njihovega prispevka k celotni družbeni produktivnosti dela, so ti sporazumi in dogovori premalo usklajeni z realnimi materialnimi možnostmi združenega dela v gospodarstvu. Hkrati pa je v načrtovanju v združenem delu še vedno pretežna pozornost namenjena predvsem ekonomskim ciljem, posplošeno pa obravnavajo bistvene komponente socialnega in prostorskega razvoja.

Spoštovanje vseh komponent samoupravnega procesa planiranja in zavzemanje vseh subjektivnih dejavnikov za njegovo uresničevanje v življenju je torej nujni pogoj za realno načrtovanje razvojne poti v vseh okoljih, v vseh celicah in na vseh ravneh naše družbe ter za učinkovito uveljavljanje možnosti zakona o združenem delu v praksi. Razumljivo je sicer, da novega sistema samoupravnega družbenega planiranja ne moremo takoj uveljaviti v celotni popolnosti — ne v vsebini planskih dokumentov in ne v medsebojnih odnosih udeležencev v planiranju. Nekatere naloge bo potrebno opravljati postopoma skozi proces kontinuiranega planiranja.

Vsebinska vprašanja planskega procesa kritično poudarjamo zato, ker je nujno že do sprejema teh srednjeročnih planov zagotoviti čimbolj realne cilje v dejansko samoupravnih medsebojnih odnosih, ker le tako bodo zagotovljene objektivne možnosti za njihovo uresničevanje. Odločno pa se moramo zoperstaviti težnjam, da bi v planske dokumente vnašali očitno

nesprejemljive parcialne cilje in pristajali na nesamoupravne metode. To pomeni, da se morajo vsi samoupravni družbeni dejavniki odločneje angažirati za uveljavljanje samoupravnega procesa planiranja in odločneje boriti proti nerealnim, parcialnim ali lokalističnim interesom za vsako ceno, predvsem pa z vso prizadevnostjo za uresničevanje razvojnih nalog zagotavljati dejanske dohodkovne odnose. Omenjenih škodljivih teženj ne moremo osvojiti v razvojnih načrtih — češ, saj jih bomo lahko korigirali skozi proces kontinuiranega planiranja. Kjer je le mogoče moramo že zdaj kar se da realno predvideti razvojne naloge ter poti njihovega uresničevanja, za vse ostale pa se sporazumeti kdo, kdaj, kako in zakaj se bo dogovarjal o še nerazčiščenih razvojnih vprašanih. Torej moramo predvsem v tem smislu razumeti kontinuirano planiranje. Razen tega pa bodo spremembe v svetu in doma, ki jih še ne moremo predvideti, predvsem pa nova spoznanja naših najnaprednejših družbenih dejavnikov z ZK na čelu, terjala še marsikatero dograjevanje naših razvojnih zamisli. To so tiste silnice, ki utemeljujejo uveljavitev kontinuiranega planiranja, ne pa pojavi in pomanjkljivosti, ki se jim lahko že zdaj izognemo. Prav zato sem naglasil predvsem nekatere kritične aspekte dosedanjega poteka planskega procesa.

Zavedati se tudi moramo, da zdaj že teče prvo leto novega srednjeročnega obdobja uresničevanja razvojnih zamisli in da so prav v tem času, v novi etapi razvoja samoupravnega socializma, uprte v jugoslovanski delavski razred oči vsega sveta. Ponekod z zaupanjem, z vero v naš uspeh in s pripravljenostjo za pomoč, drugod pa z nezaupanjem, bojznijo ali nejevoljo. Prav zato, ker smo v središču take pozornosti, je naša internacionalna naloga, naš prispevek delavskemu razredu vseh narodov in napredku socializma v vseh okoljih ravno ta, da s čim učinkovitejšim samoupravnim razvojem stalno dokazujemo vso vitalnost našega socializma. Ni v naravi našega socializma, da bi to dokazovali s prepričljivostjo sile in moči, vendar pa smo bili, smo in bomo dovolj sposobni, da to dokazujemo z močjo prepričljivosti — s prepričljivimi sadovi našega vsakodnevnega dela in ravnanja.

V POČASTITEV 100-LETNICE ROJSTVA IVANA CANKARJA

Kegljaški turnir

V praznovanje 100-letnice rojstva Ivana Cankarja smo se vključili tudi kegljači; pod pokroviteljstvom Temeljne telesne skupnosti Vrhnik je kegljaški klub Tenkist organiziral v dneh 8., 9., 15. in 16. maja 1976 kegljaški turnir za posameznike v disciplini 1 x 200 lučajev in posameznice v disciplini 1 x 100 lučajev. Tekmovanje je bilo izvedeno na kegljišču hotela Mantova.

Na turnirju so nastopili kegljači in kegljačice, ki sodujejo v prvi in drugi slovenski ligi ter malih ligah. Skupno je nastopilo 126 kegljačev in to 104 moški ter 22 žensk. Od prvoligaških ekip je žal nastopil samo „Gradis“ s 4 kegljači, od drugoligaških ekip pa so nastopili kegljači „Saturnusa“, „Ilirije“, „Medvod“ in „Proteusa“ iz Postojne s skupino 12 kegljaši. Najštevilčnejša je bila udeležba kegljačev iz malih lig (88).

Doseženi rezultati - moški:

a) I. liga

1. Janša Vinko - Gradis - 969 - kegljev
2. Križaj Marjan - Gradis - 961 - kegljev
3. Križaj Tomaž - Gradis - 948 - kegljev

b) II. liga

1. Gostinčar - Saturnus 997 kegljev (rekord kegljišča)
2. Bolarič Ivan - Ilirija - 962 - kegljev
3. Porušek Rado - Ilirija - 957 - kegljev

c) Mala liga

1. Petavs Rado - Tenkist - 958 - kegljev
2. Jamšek - Iskra ap. - 955 - kegljev
3. Šoln - El. tehna - 938 - kegljev

11. Dolničar Miro - Tenkist - 905 kegljev
13. Kalič Ivan - Tenkist - 899 kegljev
23. Krompič Slavko - Tenkist - 887 kegljev
24. Đorđević A. - Tenkist - 884 kegljev
27. Šalamun Rado - Tenkist - 880 kegljev
30. Špur Franc - Tenkist - 873 kegljev
33. Godnjavec Zdravko - Tenkist - 865 kegljev
34. Molk Jože - Tenkist - 860 kegljev
39. Petkovšek Peter - Tenkist - 855 kegljev
58. Šalamun Silvo - Tenkist - 829 kegljev
59. Maksimovič D. - Tenkist - 828 kegljev
60. Dobrovoljc Janko - Tenkist - 825 kegljev
65. Šalamun Slavko - Tenkist - 821 kegljev
66. Hren Miro - Tenkist - 816 kegljev
76. Kogovšek Emil - Tenkist - 795 kegljev

EKIPNA UVRSTITEV - MOŠKIH

a) I. liga

1. Gradis - 2858 kegljev

b) II. liga

1. Saturnus - 2835 kegljev
2. Ilirija - 2805 kegljev
3. Proteus - 2678 kegljev

c) Mala liga

1. Tenkist - 2762 kegljev
2. El. tehna - 2719 kegljev
3. Iskra aparati - 2680 kegljev

Doseženi rezultati - ženske:

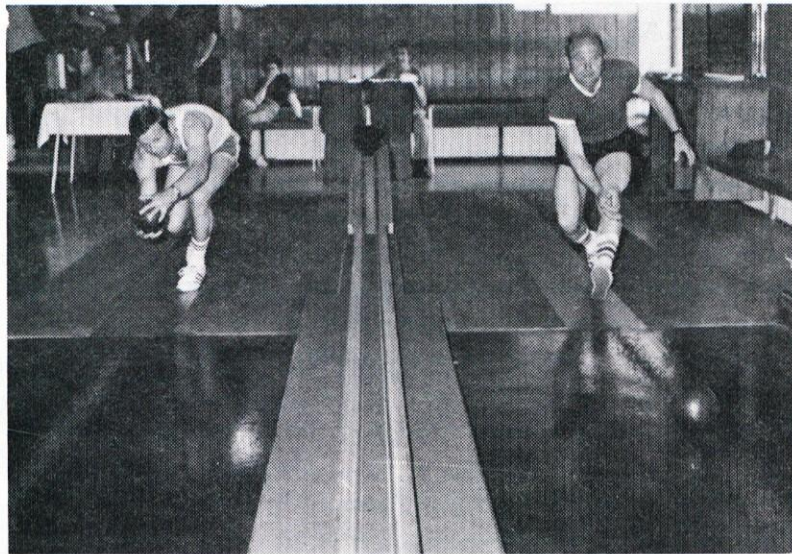
1. Ačkovič M. - Domžale - 444 kegljev
2. Mulec H. - Brest - 430 kegljev
3. Golob M. - Gradis - 410 kegljev
12. Petkovšek Marija - Tenkist - 371 kegljev

EKIPNA UVRSTITEV - ŽENSKE:

1. Domžale - 1216 kegljev
2. Brest - 1198 kegljev
3. Gradis - 1177 kegljev

Tekmovanje je potekalo v prijetnem športnem vzdušju. Kegljaski klub Tenkist je tekmovalci niso povsem točno upoštevali razporeda nastopov in da so kdaj pa kdaj tudi ponagajali avtomati. Zato imajo vsekakor največ zaslug člani upravnega odbora kluba, med njimi pa predvsem predsednik tov. Tomovič Luka in tajnik tov. Kalič Ivan. Vsekakor je za kegljaški klub Tenkist pomemben dosežen rezultat, ki ga je priboril resnično najboljši kegljač kluba tov. Petavs Rado z osvojitvijo 1. mesta med posamezniki v kategoriji malih lig, prav tako pa je poleg Dolničarja in Kaliča največ prispeval k osvojitvi 1. mesta med ekipami.

P.P.

Kegljača KK „Tenkist“ Dobrovoljc Janko (levo) — Špur Franc, ki sta nastopila tudi v trim ligi za ekipi svojih delovnih organizacij.

Trim kegljanje

Keglanje postaja čedalje množični šport tudi na Vrhnik, to nam dokazuje številna udeležba v trim ligi, ki je bila organizirana pod pokroviteljstvom TTKS in v organizacijski zvezi kegljaskga kluba Tenkist v mesecu marcu in aprilu 1976. Tekmovanje se je odvijalo v borbenih igrah. Skupno je nastopilo 26 ekip. Za zmagovalca se je odvijala precej ogorčena borba med ekipama IUUV — Usnjarna A in IUUV — gradbeništvo A. Odločitev je padla v zadnjem kolu, kjer je Usnjarna A imela nekoliko več športno srečo in je tako zmagala pred lanskoletnim zmagovalcem ekipo IGRADA.

Doseženi rezultati:

1. IUUV — Usnjarna (A)	1650 kegljev
2. IUUV — gradbeništvo (A)	1605 kegljev
3. V. P. 5312	1490 kegljev
4. Fenolit	1466 kegljev
5. Kamnolom	1460 kegljev
6. Kovinarska	1451 kegljev
7. V. P. 5312/3	1434 kegljev
8. IUUV — Usnjarna (B)	1405 kegljev
9. Parketarna Verd	1391 kegljev
10. Mantova	1389 kegljev
11. Tovarna vrat Bor (A)	1387 kegljev
12. Obrtniki	1364 kegljev
13. Os. šola I. Cankarja	1265 kegljev
14. Postaja Milice	1249 kegljev
15. IUUV — Usnjarna (C)	1232 kegljev
16. Komunalno podjetje Vrhnika	1205 kegljev
17. Uprava skupščine obč. Vrhnika	1191 kegljev
18. Elektro Lj. — okolica	1185 kegljev
19. KS Bevke	1165 kegljev
20. IUUV — Gradbeništvo (B)	1145 kegljev
21. Iskra Antene	1090 kegljev
22. Osn. šola J. Mraka	1067 kegljev
23. Zdravstveni dom Vrhnika	982 kegljev
24. Tovarna vrat Bor. (B)	781 kegljev
25. Tovarna vrat Bor. (C)	717 kegljev
26. Kmetijska zadruga	373 kegljev

P.P.

V BOROVNICI

Deset let košarke

V počastitev 10-letnice košarke v Borovnici in načrtno zasnovane akcije „Dan košarke“ v Sloveniji so domači košarkarji pred 500 gledalci odigrali prijateljsko tekmo z ljubljansko Olimpijo, ki se je končala z rezultatom 92:71 za Olimpijo.

Borovnica: Zalar 2, Šuštar 8, Kovačič 18, Žerjav, Martinčič 4, Modrijan 14, Nikolavčič 1, Mekinda 14, Sivka 6, Kos 4, Trček

Olimpija: Papič 16, Polanec 30, Subotič 13, Vujačić 14, Ivanovič 10, Nuhanovič 9.

Pred tekmo je bila krajša slovestnost, ki jo je v imenu pokrovitelja TOZD Tovarne vrat Borovnica otvoril direktor Močivnik Emil. Podelili so priznanja „pionirjem“, ki so pred desetimi leti začeli igrati košarko pod strokovnim vodstvom Bajc Pavla. Ravno njemu gre tudi prvenstvena zasluga, da je vzgojil precej dobrih igralcev. Naj omenimo samo nekatere, ki so nadaljevali z igranjem v drugih klubih in igrajo celo za državno reprezentanco. Šivic Angela je igrala za žensko vrsto Olimpije, Modrijan Franc in Mekinda Drago sta igrala za ekipo Vrhnik. Najmlajša med njimi Vuleta Nada, sedaj članica Olimpije in državna reprezentantka, ter Sivka Dane, igralec mladinske vrste Olimpije in član kadetske reprezentance Jugoslavije, sta šele na začetku svoje košarkarske poti.

V teh desetih letih je bil dosežen velik uspeh. Vsi ti uspehi mladih Borovničanov so del skupnega prizadevnega dela v klubu in Borovničani so na njihove uspehe ponosni. O nadaljnjih načrtih je predsednik TVD Partizana Slavko Močnik dejal: „Pri svojem delu smo bili vedno skromni in skromni bomo tudi ostali, saj naš cilj ni, da bi na tekmovanjih dosegali samo uspehe, temveč, da bi v to lepo igro pod koši vključili čim več mladih, jih vzgajali v duhu športnega tovariša in vrednega člana naše samoupravne družbe.“

Zavedajo se, da jih v bodoče čaka še veliko dela in ravno košarkarski večer s prvoligašem Olimpijo je dal pečat, ki bo pod koše privabil še več mladih. To pa je tudi cilj široko zasnovane akcije KZS po množičnosti.

F. Petelin

Športno življenje na Vrhnik so popestrile (predvsem za moški del publike) nogometašice Sarajeva (desno) in Ljubljane (levo). Več znanja in športne sreče so imele Sarajevčanke.

Letošnji republiški prvak med starejšimi pionirji je postal Simon Jerič iz šahovskega kluba Borovnica. Prvo mesto je osvojil med 78 pionirji kot najmlajši udeleženec prvenstva. Vrhovec Marinka pa je med pionirkami zasedla 7. mesto.

„Čudo božje — Vrhnika, ti gosposko, nedeljsko dekle, kako si daljnolepa.“ Tako je zapisal Ivan Cankar v Mojem življenju. Od takrat pa do danes se je na Vrhniku marsikaj spremenilo. Še vedno pa je ostala čudovita vrhniška dolina s svojimi prirodnimi lepotami: skrivnostnim Močilnikom, mogočnim Raskavcem, Tičnico, Trojico, Starim mlinom. Tudi klanec je ostal, toda to ni več „klanec siromakov“, na njem ni več „umazanih koč, ki z mrkim in zavidnim pogledom gledajo dol na bela poslopja“. Tu se v zgodnjem jutranjem soncu smehljajo prijazne nove hiše, kate-rih marljivi prebivalci so izkoristili vsako ped zemlje in jo zasadili z rožami. Danes je Vrhnika gospodarsko dobro razvita. Najmočnejša je usnjarska industrija, nato lesna, kovinska, gradbena, ki nudijo zaposlitev številnim občanom. V občini živi nad 15.000 ljudi, od tega je 7357 zaposlenih.

Zanimanje za kulturo je bilo na Vrhniku od nekdaj živo. Poglejmo, kdaj so Vrhničani že čutili potrebo po knjigi.

Letos, ko z veliko pozornostjo praznujemo 100-letnico rojstva velikana slovenske besede Ivana Cankarja, ne smemo mimo dejstva, da je bilo leto 1876. ustanovljeno na Vrhniku bralno društvo. Cankarjev oče je bil velik prijatelj knjig. Tako je s pisarjem Josipom Prosenom in še nekaterimi drugimi častilci knjig postavil temelj vrhniški čitalnici. Njen namen je bil, da omogoči materialno šibkim Vrhničanom pot do izobrazbe s pomočjo časopisov, dramskih in pevskih prireditev.

Ko je bilo leta 1908 ustanovljeno telovadno društvo Sokol, so njegovi člani pričeli z zbiranjem knjig za knjižnico. Knjige so podarile premožne vrhniške družine, glavni organizator te akcije je bil apotekar Ramor. Prvi knjižničar je bil Stanko Krmavner, nato pa Ivan Žitko. Med prizadevnimi knjižničarji je bila tudi Minka Seliskarjeva. Knjige so nabavljali z dohodkom od prireditev, ki so bile v čitalnici. Mimo sokolske je bila še rokodelska knjižnica in prosvetna v stari šoli. Poleg knjig so bili v knjižnicah tudi časopisi. Knjižnice so bile javne. Knjige so izposojali proti odškodnini. Večidel so bile odprte le v nedeljo.

Splošno izobraževalno knjižničarstvo v občini Vrhnika

11. aprila 1941. leta so Vrhniko zasedli Italijani. Knjige, ki so jim prišle v roke, so zažigali in jih razmetavali. Uničili so tudi šolsko knjižnico. Šolsko dvorišče je bilo pokrito s pol metra debelo plastjo papirja. Knjige, ki so ležale vse naokrog, so pobirali ljudje, zlasti otroci in jih skrivali v hišah. Tako so rešili pred uničenjem nekaj knjig.

Po končani vojni, leta 1945, je prizadevna mladina začela zbirati knjige. Ljudje so vračali knjige, ki so jih otehi sovražniku. Mladina je nosila ohranjene knjige v nekdanji sokolski dom, jih zavijala in urejala. Večkrat so delali tudi vso noč. Sami so rezali knjižne listke in kartoteko bralcev. Med najbolj prizadevne knjižničarje je sodil dr. Kogoj Slavko, pomagali pa so še: Nace Grom, Koprivnik Majda, pozneje tudi Jože Rode. Poleg knjig so zbrali tudi veliko časopisnega gradiva; med njim so bili redki časopisi iz Taborišča Dachau in partizanski tisk. Knjižni sklad je štel blizu 1500 enot.

Ker je tako imenovani sokolski dom postal Dom JLA, se je knjižnica preselila na Tržaško cesto 32. Zaradi nepazljivosti, pomanjkljive evidence pri izposoji, je bilo precej knjižnega gradiva izgubljenega. Knjižnica je delala volontersko, strokovno ni bila urejena.

Po vojni je bilo organiziranih v občini še več društvenih in sindikalnih knjižnic, ki pa se niso ohranile. Redno je delovala le knjižnica Svobode iz Borovnice.

Leta 1958. je Skupščina občine Vrhnika z odločbo št. 1634/2 ustanovila današnjo knjižnico. Za honorarnega vodjo knjižnice je imenovala upokojenega učitelja Ivana Michlerja. Njegov prihod v knjižnico je pomenil obdobje strokovnega urejanja knjižnice. Vse

zatečene knjige je vpisal v inventarno knjigo, izdelal abecedno imenski in naslovni katalog. Knjige so bile postavljene po formatih. Uredil je tudi kartoteko bralcev. Dosledno je vodil evidenco o izposojenih knjigah. Pozneje mu je pri delu pomagal Smrtnik Janez. Ob ustanovitvi je štela knjižna zaloga 912 zvezkov, vpisanih je bilo 86 članov. Knjižnica je poslovala za bralce šest ur na teden. Plačevala se je minimalna izposojnina. V prvem letu je bilo izposojenih 200 knjig. V odročnih vaseh so delovale potujoče knjižnice.

Leta 1962 je knjižnica postala matična za območje občine. Istega leta v spetembu sem sprejela izpraznjeno delovno mesto vodje knjižnice. To je bilo odslej delovno mesto s polnim delovnim časom. V mesecu oktobru se je knjižnica spet preselila v dve manjši sobi bivšega sokolskega doma, kjer je že bila. Odslej je bila odprta štirikrat tedensko po tri ure.

Po desetih letih — 1968 — je knjižni sklad knjižnice štel 6.366 knjižnih zvezkov; obiskov je bilo 5.646, izposojenih knjig pa 11.010. Letni nakup knjig je bil 300 do 400 knjig ali 1 nova knjiga na 15 do 20 prebivalcev.

Leta 1971 se je prostor knjižnice povečal na sedanjih 62 m². Stare bančne pulte in skladiščne police je zmanjala nova sodobna oprema. Tedaj je knjižnica prešla na sistem prostega pristopa. Vsa knjižna zaloga je bila preurejena po sistemu UDK. Vzoredno s preurejanjem so se delali tudi novi katalogi; abecedno imenskemu in naslovnemu se je pridružil še UDK. Knjižnica je bila odslej odprta 29 ur tedensko. Delovni čas je bil vsa leta deljen. Poleg knjig je bilo na voljo tudi 20 tekočih revij.

Z ustanovitvijo kulturne skup-

nosti se je stanje v kulturi izboljšalo. Zagotovljeni so bili viri financiranja; knjižničarstvo je bilo kot prioriteta naloga v kulturnem razvoju občine. Tako se je izboljšalo materialno stanje knjižnic. V letu 1972 se je matični knjižnici pridružila podružnica v Borovnici. Tudi ta je dobila sodobno opremo in prešla na prost pristop. Knjižničar je postal polovično zaposlen, namesto nekaj tedenskih ur, v matično knjižnico pa je prišel še en knjižničar. Nakup knjig se je povečal: 1 nova knjiga na 10 prebivalcev. Matična knjižnica je bila odslej odprta 40 ur na teden. Poleg osnovne dejavnosti je knjižnica sodelovala z Domom JLA pri organizaciji razstav in literarnih večerov. V letu 1974 je bilo razpisano v matični knjižnici delovno mesto višjega knjižničarja, ker je ena od delavk opravljala tudi tajniške posle za Kulturno skupnost občine Vrhnika. Sedaj se je dejavnost še razširila. 8.2.1975 smo na Logu pri Brezovici odprli novo izposojevališče, pri matični knjižnici pa je bila vsak teden „ura pravljic“ in angleški krožek. Vse tri delavke so v rednem roku opravile tudi strokovni izpit.

V letu 1974 je bila uvedena letna članarina, kar je povzročilo, da se je razširil zlasti krog mladih bralcev. Ves čas smo si prizadevali, da bi knjižnica postala dostopna prav vsakemu občanu. Zato smo v spetembu 1974 uvedli neprekinjen delovni čas od 8. do 19.30 ure, to je 60 ur tedensko. Ker pričnemo z delom v knjižnici ob 6.30 pa so praktično vrata obiskovalcem odprta že ob tej uri. Uspeh odprtosti se je takoj pokazal: od 25.000 izposojenih knjig v letu 1974, jih je bilo leta 1975 izposojenih 40.318 — povečanje za 59,6 %, obisk pa od 11.347 na

16.154 ali za 42,3 %. Izboljšala se je tudi struktura obiskovalcev v korist neposrednih proizvajalcev. Vse bolj je čutili, da si delavci želijo razširiti obzorje, pri tem pa jim je knjiga v knjižnici najlažje dosegljiva.

Knjižna zaloga je bila ob koncu leta 1975 20.574 knjižnih zvezkov; nakup je bil 1 nova knjiga na 7 prebivalcev. V matični knjižnici je na voljo tudi 40 domačih in tujih revij in časopisov. Knjižna zaloga je sedaj 1,3 knjige na prebivalca, izposoja pa 2,6 knjige. V minulemu letu so bile organizirane tri razstave, literarni večer in srečanje z ustvarjalcem; za najmlajše je bilo 43 ur pravljic in ugank.

Zavedamo se, da je glavna naloga sodobne splošnoizobraževalne knjižnice, da nudi uporabnikom vsestranske informacije o literaturi in drugih duhovnih dobrinah. Knjižnica mora biti zanimiva za čim širši krog občanov. V prihodnjih letih naj bi nakup strokovne literature dosegel 60 % vse knjižne zaloge. V obdobju, ki je pred nami, bodo vsi naši naporii usmerjeni v pridobivanje novih bralcev. Z organizacijami združenega dela in temeljnimi organizacijami, s katerimi menjavamo delo, moramo vzpostaviti še tesnejše stike in večje sodelovanje.

V sedanjem tempu življenja je informacija občanov nujna, kajti le izobražen in vsestransko informiran samoupravljelec bo kos nalogam, ki jih predenjen postavlja delovno mesto in družbeno udeleževanje. Zelo pomembno nalogo pa bo imela knjižnica pri uvajanju celodnevne šole.

Delavci knjižnice bomo vložili vse sile, da bomo čim bolj izpolnjevali svoje delovne naloge. Seveda je pri uresničevanju nalog in smotrov splošnoizobraževalne knjižnice potrebna pomoč širše družbene skupnosti. Največja ovira pri našem delu je pomanjkanje prostora; saj matična knjižnica poleg bornih 62 m² nima nobenih drugih prostorov. Nujno potrebno bi bilo organizirati ločen mladinski oddelek in čitalnico. po možnosti naj bi imeli tudi stalno razstavo Cankarjevih del; v ta namen imamo zbranega že precej gradiva. Razumevanja in zanimanja za kulturo je iz dneva v dan več. Knjižnična dejavnost uživa veliko podporo pri neposrednih proizvajalcih in drugih delavcih — delegatih ter pri družbeno političnih organizacijah, zato lahko z optimizmom gledamo v prihodnost, ko bo knjižnica imela možnost še bolj razširiti svojo dejavnost.

Z izpolnitvijo obljube, ki je bila dana ob začetku priprav na praznovanje Cankarjeve stoletnice (da se bo letos pričelo z gradnjo knjižnice), se bomo Vrhničani prav gotovo najbolj oddolžili pisateljevemu spominu.

Marija Iskrenovič

Titovo štafeto so nosili tudi pripadniki JLA. Na slavnostno tribuno jo je prinesel vojak iz vrhniškega garnizona.

Štafeto je v imenu vrhniške mladine sprejela Dragica Pečar in jo nato predala logaškim mladincem.

Telefonska številka uredništva NAŠ ČASOPIS 70-325

POD TEM NASLOVOM JE BIL OBLJAVLJEN ČLANEK V DELAVSKI ENOTNOSTI, KI GA POVZEMAMO V CELOTI

Kdo zastruplja borovniško vodo?

Več dejstev kot ne govori v prid trditvi, da borovniška voda ni užitna. Toda bodimo natančni: to velja le za vodo iz borovniškega vodovoda. Če bi bila taka trditev neresnična, bi lahko vsakdo rekel, da je to zelo huda obtožba, če že ne kaj drugega. Toda neužitne vode nimajo le Borovničani, temveč tudi prebivalci drugih naselij, ki se „napajajo“ iz tega vodovodnega omrežja.

Nekajmesečne raziskave, ki jih še vedno vsak dan opravlja Zavod SRS za zdravstveno varstvo, so pokazale, da je v borovniški vodi preveč fenolnih snovi. Najmanjša doza, ki je še dovoljena, znaša 0,025 miligrama fenolnih snovi v litru vode, na zajetju borovniškega vodovoda pa so ugotovili tudi 0,8 miligrama teh snovi v litru vode. Da voda ni užitna, kažejo vsakodnevne analize vzorcev; v to nas prepričuje tudi lansko obvestilo stanovanjsko komunalnega podjetja Vrhnika, ki upravlja z borovniškim vodovodom – obvestilo, ki so ga poslali v vsa gospodinjstva na „ogroženem“ območju, namreč pravi, da lahko vodo uporabljajo le v tehnične namene. Tega sporočila še nihče ni prekal, vendar mnogi uporabljajo vodo tudi za pitje in kuho. „Preplah“ o vodi se je pač že nekoliko polegel in gotovo tudi marsikdo razmišlja takole: če sem vodo lahko pil pred oktobrom, ko so bile „vodne razmere“ v Borovnici najbolj kritične, ko je voda tudi smrdela, in se mi ni nič posebnega dogodilo, se mi tudi sedaj ne bo.

Seveda pa je treba misliti na morebitne posledice čez nekaj let! Kdo je odgovoren za onesnaženo vodo? Kdaj bodo občani krajevne skupnosti Borovnica dobili čisto vodo? Kakšne načrte imajo in kaj mislijo o tem tudi v Stanovanjsko komunalnem podjetju Vrhnika? Takšna vprašanja smo zastavljali v razgovorih z ljudmi, ki se morajo poklicno ali pa tudi kako drugače ubadati s problemom pitne vode v Borovnici. Sicer pa velja ugotovitev, da vsa vrhniška občina nima dobre pitne vode in da se bodo morali tega problema lotiti vsi občani in še posebej za to poklicane službe in organizacije.

Oktober lani so ljudje začeli iskati krivca za onesnaževanje borovniške vode. Najprej so ga „videli“ v borovniškem Fenolitu, ki je temeljna organizacija združenega dela Donita. Nekateri so govorili o sabotaži, namerni zastrupljenosti v zajetju... Takih in podobnih govorih je bilo mnogo in še danes jih ne manjka.

Od kod v borovniški vodi fenolne snovi, ne pove nihče. Morda tudi nihče ne ve in vsakršna obtožba, ki ni utemeljena, lahko škoduje in tudi po nepotrebnem vzburja duhove.

V Fenolitu so imenovali posebno komisijo, ki raziskuje snovi v vodi. Vodi jo Andrej Vidovič, ki nam je v razgovoru dejal: „V naši tovarni smo naredili analizo vode in tudi tal. Dokazano je, da ni fenola v čisti obliki v borovniški vodi, temveč so fenolu podobne spojine. Tako jih imenuje tudi Zavod za zdravstveno varstvo.

Sami smo poklicali strokovnjake geološkega zavoda, ki so pregledali teren in tudi vse karte iz časa gradnje vodovoda. Dejstvo je, da je na področju, kjer stoji tovarna, dokajšna plast nepropustne gline, po kateri teče tudi potok Borovniščica.”

To je seveda pomembno zato, ker v Fenolitu uporabljajo v proizvodnji fenol in del odplak spuščajo v potok, ki teče blizu zajetja v naselju Breg. Da posebnih čistilnih naprav v tej tovarni nimajo, povedo odkrito; vendarle pa v zadnjih petih letih vse bolj govorijo tudi o skrbi za varstvo okolja.

Povemo lahko tudi, da so pred nekaj leti podobne primere v vodi, kot je to primer v Borovnici, zasledili na Češkem v nekem mestu ob Vltavi. Ugotovili so, da so fenolne substance bile posledica lignina. Na to so nas opozorili v Fenolitu.

Pa opustimo razmišljanje o krivcih za neužitno vodo v borovniškem kotu. Ni primerna za pitje in kuho in kot vse kaže, tudi kmalu ne bo, kajti vse je odvisno od denarja. Borovniški „župan“ Miha Strgar nam je dejal, da bodo v vrhniški občini do 1980. leta namenili za ureditev pitne vode 12 milijonov dinarjev. Tako je predvideno tudi z načrtom o srednjeročnem razvoju občine. Ob tem so seveda tudi možnosti za najem kreditov itd. Popolnoma normalno, saj bo le ureditev pitne vode in novega zajetja za Borovnico stala več kot 7,5 milijona dinarjev.

Branko Strgar, predsednik skupščine občine Vrhnika, nam je dejal: „Pri IS skupščine je ustanovljena posebna komisija za izboljšanje pitne vode v občini. O tem je že razpravljal izvršni svet in kmalu bo celovita analiza skupaj s programi rešitev na dnevnem redu zasedanja občinske skupščine.”

Miha Strgar, ki je predsednik sveta krajevne skupnosti Borovnica, nam je tudi omenil, da so delegati krajevne skupnosti že večkrat spraševali, kako ne le v Borovnici, temveč v vsej občini zagotoviti pitno vodo. Narediti bo treba prednostni seznam ter zbrati vsa razpoložljiva sredstva. Res je najhuje v Borovnici, toda v tej krajevni skupnosti so že pripravljene na akcijo. Obstajajo zelo realne možnosti, da s samoprispevkom zberejo nekaj denarja, poleg tega je še možnost, da bodo v delovni akciji sodelovali vojaki in občani. Samo v Borovnici živi 485 družin, in lahko bi s samoprispevkom zbrali milijon dinarjev. Gre seveda za okroglo številko, skupni prispevek občanov in vojakov v obliki denarja, delovnih ur in strojne

opreme pri delu pa bi bil 2,5 milijona dinarjev.

To ni malo denarja. Gre pa tudi za sredstva Stanovanjsko komunalnega podjetja Vrhnika, ki je doslej pridno zbiralo denar od občanov v obliki komunalnih prispevkov pri gradnji. Direktor tega podjetja inž. Ilija Stanko nam je dejal, da so v Borovnici močni vodni viri in da obstaja možnost, da bo novo zajetje v prihodnje „napajalo“ ves vodovodni sistem v občini. Vse je odvisno od denarja, kajti Stanovanjsko komunalno podjetje ga nima na pretek in brez pomoči občanov ne bo šlo. Direktor Stanko je založen z različnimi analizami vzorcev borovniške vode, poleg tega pa tudi z različnimi drugimi analizami pri iskanju virov pitne vode. Načrti so šele na začetku in za občane Borovnice velja, da vsaj v dobrem poldrugem letu še ne bodo imeli pitne vode. V šali pravijo, da Borovničani v zadnjih nekaj mesecih spišejo precej radenske in morda bi lahko za vodno ureditev zahtevali od Mercatorja provizijo zavoljo porasta prometa z Radensko in Deitom.

A šalo na stran! Občani lahko le upajo, da bodo čimprej dobili v roke načrte in tudi konkretne sklepe skupščine občine in njenega izvršnega sveta. Tolažbe, da bo letošnja snežna zima očistila pitno vodo v Borovnici, in drugačne „rešitve“ ne bodo pomagale borovniški vodi. Potrebno je urediti novo zajetje, ki bo na Prušnici, in se v občini dogovoriti za vrsti red. Ne bi bilo odveč, če bi z rezultati raziskav in tudi ocenami Stanovanjsko komunalno podjetje Vrhnika seznanilo občane. Tako bi se lahko izognili nekaterim slabim vplivom vode s fenolnimi snovi na človeški organizem.

Ligojncani vabijo

Krajevna skupnost Ligejna praznuje svoj praznik 8. julija, to je na dan, ko je bila KS pred 34. leti požgana.

Letos bodo krajevni praznik proslavili 4. julija, to je v nedeljo, na Dan borca. V proslavi, ki bo ob 14. uri, bo sodelovala mladinska organizacija iz Ligojne s programom „Nekoga moraš imeti rad“. Sodelovali bodo tudi pevci IUUV pod vodstvom Toneta Jurjevčiča. Po proslavi bo zabava, na kateri bo igral ansambel Mihelič, dobicek prireditve pa bo namenjen za napeljavno novega električnega omrežja v vasi.

Krajevna skupnost Ligejna vabi vse občane, da jih tega dne obiščejo!

Štab za civilno zaščito pri krajevni skupnosti Borovnica in štab za SLO sta v najbolj kritičnih časih organizirala prevoz vode do gospodinjstev z gasilskimi cisternami. Pohvaliti je treba vodstvo teh dveh štabov, ki sta takoj organizirala akcijo. Ni bila edina, kajti predvsem štab za civilno zaščito je vedno v prvih „bojnih linijah“, pa naj gre za vodo, sneg ali še kaj.

Opazovalec se ne more znebiti občutka, da Stanovanjsko podjetje Vrhnika ni opravilo vseh nalog, kot bi moralo. Opravičilo lahko najdemo v velikem kadrovskem primanjkljaju v tej delovni organizaciji in fluktuaciji vodilnih delavcev. Toda pri vodi, ki je življenjskega pomena, bržčas takšna opravičila ne bi smeli upoštevati.

Pa še nekaj... Tudi v delovnih organizacijah, ki so v borovniškem kotu, vlada velika pripravljenost za sodelovanje pri sanaciji vode v Borovnici. V tem primeru mora veljati vzajemnost in solidarnost med občani v vsej občini. Zato toliko bolj preseneča akcija, ki so jo sprožili v Vrhniki, kot nam je dejal predsednik sveta krajevne skupnosti Borovnica Miha Strgar, naj bi delovne organizacije iz Borovnice podpisale samoupravni sporazum o financiranju gradnje novega vodnega omrežja oziroma o financiranju sanacije pitne vode na Vrhniki. Borovniške delovne organizacije samoupravnega sporazuma niso podpisale. Ne zato, ker bi nagajale, pač pa zaradi mnenja, da bi verjetno borovniška voda morala biti prva na vrsti, saj je lahko celo življenjsko nevarna...

M. HORVAT

Nova pridobitev

Zadnjo nedeljo v maju je bila v Sinji Gorici otvoritev nove opekarnice, ki nedvomno predstavlja za IUUV in celotno vrhniško gospodarstvo veliko pridobitev.

Kapaciteta nove opekarnice, ki je bila zgrajena iz združenih sredstev, bo po pričakovanjih znašala 35 milijonov opečnih enot normalnega formata v letu za kar bodo porabili približno 70 000 m³ surove glinice. Pri toliki proizvodnji pa bo v novi opekarni zaposlenih vseh skupaj okoli 45 ljudi kar znaša le 1,3 zaposlenega na 1 milijon komadov opečnih enot. Tako bodo za enake količine proizvodov rabili 7-krat manj zaposlenih kot v stari opekarni, ki je pred kratkim tudi nehala obratovati, saj je dosegala slabe rezultate v proizvodnji v slovenskem merilu.

Začetek pripravljalnih del za novo opekarno zasledimo v juniju 1974, temeljni kamen pa je bil postavljen v avgustu istega leta – vse to nam dokazuje, da je bil tako velik in pomemben objekt, kljub raznim težavam, ki so nastopile v zadnjem času pri gradnji, zgrajen v sorazmerno kratkem času.

SKUPNA KOMISIJA PODPISNIC SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ŠTIPENDIRANJU UČENCEV IN ŠTUDENTOV V OBČINI VRHNIKA

RAZPISUJE

štipendije iz združenih sredstev za šolsko leto 1976/77

Na razpis se lahko prijavijo učenci srednjih šol in študenti višjih in visokih šol s stalnim bivališčem v občini Vrhnika, če v njihovih družinah dohodek na družinskega člana ne presega dvakratne višine življenjskih stroškov učencev in študentov v letu 1976.

Življenjski stroški znašajo 1.950.- din oz. 2.100.- za šolanje izven kraja bivanja, oziroma 1.500.- in 1.650.- din za vozače.

Prijavi za štipendijo na obrazcu DZS – 1,65 „prošnja za štipendijo“ je treba predložiti:

1. Overjeni prepis ali fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdila o opravljenih izpitih.
2. Potrdilo SO o premoženjskem stanju in številu družinskih članov
3. Potrdilo o osebnih dohodkih in nadomestilu staršev v letu 1975
4. Potrdilo oziroma odločbo o trošku dodatku

Rok za prijavo in zahtevano dokumentacijo za učence srednjih šol do konca avgusta, za študente visokošolskih zavodov pa do konca septembra.

Prednosti pri štipendiranju imajo v skladu s kadrovskimi potrebami v občini učenci in študenti, ki se šolajo na vseh triletnih in štiriletnih srednjih šolah (poklicne šole, pedagoška, vzgojiteljska, ekonomska, administrativna).

Pri odločanju o delitvi štipendije bomo dosledno upoštevali prednost učencev in študentov v slabšem materialnem položaju, ki imajo boljši učni uspeh ter otrok iz delavskih in kmečkih družin. Pomanjkljivo izpolnjenih prijav in brez zgoraj navedenih prilog ne bomo obravnavali oziroma, če do navedenega roka ne bo predložena celotna dokumentacija ne bodo prosilci dobili štipendije za prvo polletje, temveč se bo njihova prošnja reševala v mesecu januarju 1977.

Prijave sprejema do navedenega roka strokovna služba skupne komisije, ki ima sedež na skupščini občine Vrhnika, Tržaška 1.

Javno posojilo za ceste

V Sloveniji iz dneva v dan vse bolj čutimo, da ostajamo čedalje bolj prometno osamljeni, saj le s težavo „capljamo“ za mednarodnimi prometnimi zvezami, tj. prevozom blaga in potnikov. Prometna dejavnost se kot gospodarska veja vse prepočasi razvija, še zlasti ob spoznanju, da le ta ustvarja 8 odstotkov slovenskega družbenega produkta in zaposluje preko 40 tisoč delavcev.

Vse to nam dokazuje, da moramo v Sloveniji veliko več vlagati za modernizacijo prometnih poti in še zlasti za gradnjo novih. Velika „rak rana“ v našem vključevanju v prometne tokove je nedvomno prav zakasnitev v gradnji in vzdrževanju naših cest. Prav zaradi tega spoznanja in nujnosti vlaganja več denarja za modernizacijo starih in gradnjo novih prometnih poti, je bil dalj časa v javni razpravi osnutek srednjeročnega plana in predloga za posojilo, v kateri je bila povsem podprta varianta I srednjeročnega plana vzdrževanja in izgradnje magistralnih in regionalnih cest v SRS v obdobju 1976–80 in pa predlog razpisa javnega posojila za ceste. Izražena je bila tudi pripravljenost družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v občinah in regijah, da se angažirajo pri izvedbi tako pomembne politične in gospodarske naloge.

Ob taki vsestranski pripravljenosti in zavzetosti delovnih ljudi in občanov neposredno v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ali preko svojih delegatov in delegacij v družbenopolitičnih skupnostih občin, regije in republike ter družbenopolitičnih organizacij na vseh nivojih v Socialistični republiki Sloveniji, skupščina Republiške skupnosti za ceste ugotavlja, da so podani vsi pogoji, da bo izvedba posojila za ceste ob nadaljnjem vsestranskem angažiranju vseh delegatov skupščine, članov izvršilnega odbora in drugih teles uspešno izvedena.

Za konkretno izvedbo naloge so bili pozvani izvršni sveti skupščin občin na območju Socialistične republike Slovenije, da v sodelovanju z občinskimi političnimi organizacijami, poslovnimi bankami in službo družbenega knjigovodstva takoj ustanovijo občinske štabe za izvedbo posojila za ceste, imenovan je bil republiški odbor za izvedbo posojila za ceste, sprejet akcijski program republiškega odbora za izvedbo posojila ter pozvani občinski štabi, da sprejmejo svoje akcijske programe.

Skupni razpisani znesek posojila 900.000.000,- din za območje celotne republike so glede na število zaposlenih v družbenem in zasebnem sektorju po stanju 30/9-1975 na posamezne občine razdelili kot najnižja obveza in za občino Vrhnika znaša 5.832.000,-. Vabilo za vpis posojila za ceste se naslavlja na vse delovne ljudi in občane, na vse organizacije združenega dela, vse delovne skupnosti in druge samoupravne organizacije, skratka na vse, ki ceste uporabljajo in ki jim je pri srcu boljši in lepši jutrišnji dan. Pri tem je treba upoštevati tudi socialno in ekonomsko diferenciacijo delovnih ljudi in občanov.

Vsa navodila in informacije bo zagotovil občinski štab za izvedbo posojila za ceste (sedež: občinski štab za izvedbo posojila za ceste Vrhnika, Tržaška cesta 1, soba št. 5, telefon 70-156), ki ga je imenoval Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika na predlog družbenopolitičnih organizacij.

Za konkretno izvedbo naloge v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih poziva Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika:

- vse delovne organizacije in krajevnih skupnosti, da imenujejo svoje štabe za izvedbo posojila,
- da štabi izdelajo in sprejmejo akcijske programe za izvedbo posojila na osnovi akcijskega programa občinskega štaba,
- da seznani občinski štab o sestavi svojih štabov in vsebino njihovih akcijskih programov.

V dneh, ko je cela Jugoslavija praznovala obletnico rojstva Ivana Cankarja, so našo občino obiskale tudi številne delegacije iz sosednjih republik. Na sliki je predsednik zvezne konference SZDL Jugoslavije Dušan Petrovič – Šane ob ogledu bistrškega gradu in njegove okolice.

REFERENDUM ZA PODALJŠANJE SAMOPRISPEVKA V BEVKAH

SOGLASNO – „DA“

Krajani krajevnih skupnosti Bevke so se v prazničnem vzdušju na dan zmage – 9. maja na referendumu odločili za podaljšanje samopriskpevka, ki je namenjen za gradnjo vodovoda in trafopostaje.

V Bevkah so se že pred šestimi leti odločili za samopriskpevek kot obliko urejanja in reševanja komunalnih problemov. Krajani so že doslej prispevali 2 odstotka od neto OD, ali 2 odstotka od katastrskega dohodka. Tako so zbrali 650 tisoč dinarjev, ravno toliko je prispevala vrhniška občina iz sklada za financiranje krajevnih skupnosti. S tem denarjem so asfaltirali štiri kilometre ceste.

Z novim, oziroma s podaljšanim samopriskpevom so se odločili, da bodo še naprej prispevali enak odstotek. Predvidevajo, da bodo zbrali skoraj milijon dinarjev, kar pa še zdaleč ne bo dovolj za uresničitev celotnega programa, ki bo veljal 2 milijona 860 tisoč dinarjev. Vendar s prostovoljnimi akcijami in s prispevki iz TOZD v katerih delajo krajani ter tudi z drugo pomočjo bodo uresničili zastavljen cilj.

Pri sestavi načrta srednjeročnega razvoja krajevnih skupnosti so dali prioriteto komunalni opremljenosti, ki je največji problem na vasi. Sedanja komunalna opremljenost je zelo slaba. Preskrba z vodo je slaba, ljudje imajo kapnice in le delno uporabljajo talno vodo. Nezadovoljivo je tudi električno omrežje, zato nujno potrebujejo transformator, ki ga nameravajo zgraditi na „Policah“.

Poleg teh dveh najbolj perečih problemov bodo v naslednjih nekaj letih opremlili kulturni dom, prenovili športna igrišča in zagotovili primerne prostore za organizirano otroško varstvo.

Referendum je uspel z več kot devetdeset odstotnim „da“. To kaže na enotnost Bevčanov in željo po urejenem prostoru v katerem živijo.

F. Peletin

Pred voliščem, ki je bilo v kulturnem domu smo se pogovarjali z Jožetom Jerajem in Jožetom Glavačem o tem, kaj za njih pomeni referendum, kaj bo z njim rešeno. Oba sta menila, da je taka oblika zbiranja finančnih sredstev pravilna.

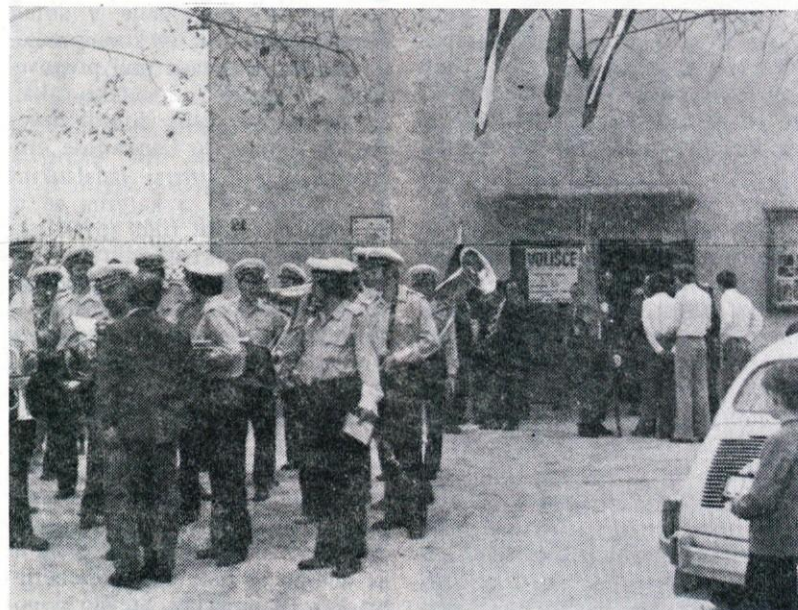

Jože Jeraj: „Ravno voda je pri nas problem, ki ga moramo nujno rešiti. Vsi krajani se zavedamo, da je voda nezdrava in ideja za nov samopriskpevek je prišla ravno od ljudi. Vemo, da bi do uresnitve tega načrta težko prišli brez našega prispevka. Nekateri so bili pri prvem samopriskpevku nezaupljivi. Niso verjeli, da se bo cesta resnično asfaltirala. Sedaj pa med nami skorajda ni ljudi, ki ne bi verjeli in podpirali ta načrt. Krajani dobivajo zaupanje, vedo da se s tem težko pridobljenim denarjem res nekaj ustvarja.“

Jože Glavač: „Pred štirimi leti sem se z družino priselil v Bevke in prijetno me je presenetilo, da so tukaj pristopili k takemu načinu zbiranja sredstev za komunalno ureditev. Vaščani so me dobro sprejeli, zato se zavedam, da moram tudi sam aktivno sodelovati pri skupnem življenju naše krajevnih skupnosti. Le s skupnimi močmi bomo nekaj lahko ustvarili, gradimo zase, za boljše življenje v našem kraju.“

Vsi vemo, da se bo naredil vodovod in obnovilo elektro omrežje. To vemo iz izkušenj, saj se je s prejšnjim samopriskpevom tudi naredila cesta. Vsi skupaj moramo še bolj pomagati predsedniku KS Nartnik Milanu in tajniku Hrovatin Maksu, ki sta zelo delovna.“

Pred voliščem v Bevkah je bilo praznično vzdušje.

ZA ČLANE BIVŠIH KMETIJSKIH DELOVNIH ZADRUG

Na zboru občin Skupščine SRS je bil podan predlog, da se članom bivših kmetijskih delovnih zadrug prizna v pokojninske dobe tudi čas prebit v zadrugi, kot posebna delovna doba, brez kakršnih koli pogojev.

Podani predlog je bil pozitivno ocenjen, vendar bi za njegovo realizacijo potrebovali podatke o zadrugah – kje in koliko časa so te obstajale in o članih v teh zadrugah. Zato je bila sklenjena, da se ti podatki zberejo s pomočjo ankete.

V ta namen pozivamo prebivalce občine, da vsi, ki so s tem seznanjeni, to sporoče Oddelku za gospodarstvo in finance Skupščine občine Vrhnika. Še zlasti pa vabimo tiste občane, ki so bili člani teh zadrug, da se osebno javijo na tem oddelku ali pa svoje podatke sporoče pisмено po pošti.

SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA
ODDELEK ZA GOSPODARSTVO IN FINANCE

Kreft o Cankarjevi dramatik

„CANKARJEVO DELO NI BILO LE VEST NJEGOVEGA ČASA, MARVEČ JE ŠE ZMERAJ TUDI VEST NAŠEGA ČASA,“ JE DEJAL DR. BRATKO KREFT V SVOJEM GOVORU OB OTVORITVI RAZSTAVE „CANKAR IN GLEDALIŠČE“, 5. MAJA NA VRHNIKI

24. novembra 1899 je Cankar pisal bratu Karlu: „Četudi napredujem ravno v dramatik presneto počasi – to nič ne de. Jaz mislim, da je ravno tukaj moj talent in moja moč.“ To je napisal potem, ko je že ustvaril dramo „Romantične duše“, ki je sicer ni objavil za življenja nikoli, saj je bila prvič uprizorjena šele po njegovi smrti. Moral pa je snovati tudi že dramo „Jakob Ruda“. Zadnji se bolj pozna, da mu je morala biti za vzgled in uk Ibsenova psihološko etična dramatika, medtem ko so „Romantične duše“ bliže naturalistično neoromantični dramatik, na kar opozarja sam naslov. Gledališka pot Cankarjeve dramatike se začne z uprizoritvijo „Jakoba Rude“, ki je spriči nekaterih dokaj neobgljenih poskusov meščanske dramatike morala vplivati kot posebna noviteta, čeprav nima velikega in vnanje dramatičnejšega dejanja, kakor naslednje njegovo dramatsko delo satirična komedija „Za narodov blagor“. Sam je imel dramo „Jakoba Rudo“ v pismu, ki ga je pisal bratu 9.III.1900 za še preveč nezrelo dramo, v kateri je predvsem važen gladek dialog. Kljub vsemu je imela uprizoritev v razmerah, kakršne so bile v gledališču in Ljubljani sami kar lep uspeh, ki je avtorja razveselil, vendar je napovedal bratu, da bo komedija „Za narodov blagor“ boljša. Ker pa je v njej posegel v sršenovo gnezdo takratne zlagane politike malomeščanskega in meščanskega frazerskega rodoljubja.

Z „Jakobom Rudo“ započeta pot v gledališče je bila pretrgana. Obnovila se je šele z uprizoritvijo tretjega Cankarjevega dela „Kralj na Betajnovi“, ki je bila uprizorjena 9. januarja 1904, dobri dve leti po tem, ko je izšla v knjigi. Po vsem tem je videti, da se gledališki upravi nikakor ni mudilo z uprizoritvami Cankarjevih dram, čeprav je vladala sicer sorazmerno vsaj po umetniški vrednosti precejšnja suša v takratni naši dramatik, v kateri je prav tako prevladovalo epigonstvo kakor v liriki devetdesetih let. Z uprizoritvama „Jakoba Rude“ in „Kralja na Betajnovi“ se začena Cankarjeva pot na slovenskem odru, pot, ki je bila po uspehu Borštnikove izvirne igralske kreacije Kantorja v „Kralju na Betajnovi“ velik in nadpovprečen literarno-gledališki dogodek v zgodovini novejšega slovenskega gledališča sploh. Borštnikova upodobitev Kantorja je veljala več igralskim generacijam za vzor.

Razstava „Cankar in gledališče“ prinaša razne dokumente in fotografije posnetke od prvih uprizoritev Cankarjeve dramatike pri nas in drugod, kolikor so bile seveda skrbnemu vodstvu in kolektivu Slovenskega gledališkega muzeja dostopne, čeprav zbira muzej za gledališko zgodovino in teatrološko znanost potrebne in dragocene dokumente že nad četrto stoletja. Kakšna je bila raven slovenskega gledališča in kakšno je bilo razmerje njegovega vodstva do Cankarjeve dramatike tja do njegove smrti, je dokumentarno in analitsko vzorno opisal bivši ravnatelj Slovenskega gledališkega muzeja in sedanji dopisni član SAZU prof. Dušan Moravec v obširni knjigi

„Slovensko gledališče Cankarjeve dobe“. Čeprav so vsi ti eksponati, vse te fotografije dragoceni dokumenti iz uprizoritev Cankarjeve dramatike od početka do danes, fotografije igralcev, ki so v njih igrali, in čeprav skupaj s preglednico zavzema razstava kar 125 primerkov, so vendarle to le fragmentarne ilustracije, kajti do leta 1945 žal ni bilo fotografiranje predstav in igralskih kreacij v poklicnem slovenskem gledališču redno in službeno predpisano. Veliko razstavljenega gradiva, zlasti do leta 1918 je iz zasebnih arhivov gledališčinikov, ki so bili toliko ambiciozni, da so si fotografije svojih kreacij preskrbeli in plačali sami. Za vsemi temi dokumenti do leta 1918, pa še tudi po tem, se skriva veliko težav, prizadevanj in skrbi slovenskih gledališčinikov, ki so nastopali v uprizoritvah Cankarjevih del in to velikokrat v takšnih okoliščinah, zlasti med prvo svetovno vojno, o katerih se nam niti ne sanja. Samo en primer: prva Jacinta v „Pohujšanju“ igralka Kreisova si je morala v noči pred premiero precej čez polnoč in to še po generalki sama šivati obleko za Jacinto, za katero si je morala blago tudi sama kupiti. Na premierah so morali nastopiti le po nekaj vajah, ker so zaradi slabega obiska igrali komaj nekaj predstav enega in istega dela. Toliko število repriz, kakor jih poznamo danes, pri Cankarjevih predstavah takrat ni bilo. Njegova prava pot v slovenskem gledališču se je začela šele po letu 1918, ko so prišle v slovensko gledališče nove generacije igralcev in režiserjev, ki so se razen Borštnika, Veruška in Nučiča iz časov pred prvo svetovno vojno začeli zavzemati globlje za uprizoritve Cankarjevih del in za njih dramaturško-gledališko analizo in kreativnejšo odrsko upodobitev. Pri tem imajo režiserji in igralci za Cankarja večje zasluge, kakor gledališka vodstva, ker so se predvsem

ravno režiserji pa tudi posamezni igralci zavzemali za uprizoritve Cankarjevih del. Z njimi so pomagali v gledališkem smislu dramatik Cankarju in tudi z njim evropeizirali repertoar in stil igre. Gotovo ima za dokončno udomačitev Cankarjevih del v sporedu slovenskega gledališča v prvih desetih letih po prvi svetovni vojni največ zasluge Milan Skrbinšek, ki je bil kot igralec in kot režiser naravnost fanatičen častilec in gledališki propagandist Cankarjeve dramatike, ko je večina literarnega in gledališkega sveta še zmeraj gledala skeptično na Cankarjevo dramatik, zlasti v Ljubljani. Skrbinšek si je takrat drznil, da je v slovenskem gledališču v Trstu uprizoril cel ciklus Cankarjevih del. Začel je z uprizoritvijo „Kralja na Betajnovi“ 11. januarja 1919, torej slabe tri mesece po razpadu Avstro-Ogrske. Sledila je že 10. aprila „Lepa Vida“ in še isti mesec komedija „Za narodov blagor“, naslednji mesec pa že „Pohujšanje v dolini Šentflorjanski“ in na koncu meseca krstna predstava prej prepovedanih „Hlapcev“, ki so tako čakali na uprizoritev celih dobrih devet let. Za odnos do Cankarjeve dramatike, ki je še zmeraj vladal takrat v Ljubljani in za katerim se je še zmeraj skrival tudi govekarski duh, duh primitivne takratne potrošniške miselnosti ljubljanskega malomeščanstva in meščanstva, je značilno še to, da so po Trstu prvi uprizorili „Hlapce“ 10. septembra 1919 v zagrebškem hrvaškem narodnem gledališču v režiji takrat mladega in novatorskega režiserja dr. Branka Gavella. Krstna predstava v Ljubljani je bila šele tri mesece po zagrebški predstavi 11. decembra 1919 v režiji prof. O. Šesta in je dosegla za tiste čase presenetljivo kar 19 predstav. Število ponovitev dokazuje, da je bilo občinstvo naprednejše od vodstva, ki je tako dolgo odlašalo z uprizoritvijo „Hlapcev“. Res je, da so prvega

Bratko Kreft je ob otvoritvi razstave zanimivo opisal Cankarjevo dramsko ustvarjalnost

Cankarja „Jakoba Rudo“ po razpadu Avstro-Ogrske v režiji Cerarja-Danila uprizorili 20. januarja 1919. Delo je bilo šestkrat uprizorjeno, kar za takratne razmere ni bilo malo, saj je npr. Meškova drama o usodi koroških Slovencev „Na smrt obsojeni“ dosegla komaj tri predstave. Uprizoritev „Hlapcev“ v Trstu je obnovil že 8. februarja 1920 Emil Kralj, eden izmed prvih znamenitih interpretov učitelja Jermana v „Hlapcih“. Kljub temu, da še do danes ni uprizorilo nobeno slovensko gledališče tolikšnega ciklusa Cankarjevih dram, kakor je to storilo po prvi svetovni vojni slovensko tržaško gledališče, je vendarle Skrbinškovo pomembno dejanje imelo vsaj ta uspeh, da so začela gledališča vsaj sporadično posegati po Cankarjevih delih in da so v repertoarju med obema vojnama niti sedem slovenskih poklicnih gledališč ni bilo sposobno, da bi si po skupnem in dogovorjenem predhodnem načrtu razdelili njegova dela tako, da bi vsako uprizorilo po eno različno Cankarjevo delo, kar bi dalo ravno cel Cankarjev dramski ciklus. To se ni zgodilo, čeprav imamo tako imenovano gledališko skupnost, v kateri so zastopana vodstva vseh poklicnih slovenskih gledališč. Le tri gledališča so uprizorila farso „V dolini Šentflorjanski“, toda ta farsa je prišla v treh variantah na oder predvsem zaradi režiserjev in njihovega gledališkega eksperimentiranja, katerega je rabilo Cankarjevo delo zgolj za scenarij, nikakor pa ne kot umetniško pomembno Cankarjevo dramsko delo. To, da niso bila slovenska gledališča sposobna predstaviti ob stoletnici Cankarjevega rojstva po predhodni načrti razporeditvi in razdelitvi celotnega njegovega dramskega dela, bo ostalo v zgodovini slovenskega gledališča in kulturno umetniške politike zapisano kot trajna sramota, kot neizbrisljiv dokument, saj se je obnovil in ponovil soroden odnos do Cankarja kakor pred prvo svetovno vojno. Kakor nekoč Govekar in govekarji so tudi tokrat nekateri razglaševali Cankarja za slabega dramatika in za dramatika, ki nam nima kaj več posebnega povedati. V resnici pa je ravno narobe: ne samo Cankar dramatik, marveč Cankar sploh z vsem svojim umetniškim in publicističnim delom, s svojo kritiko in satiro nam ima še zmeraj veliko povedati. Ne gre za to, da se spotikamo ob posamične režiserje ali celo zoper nji-

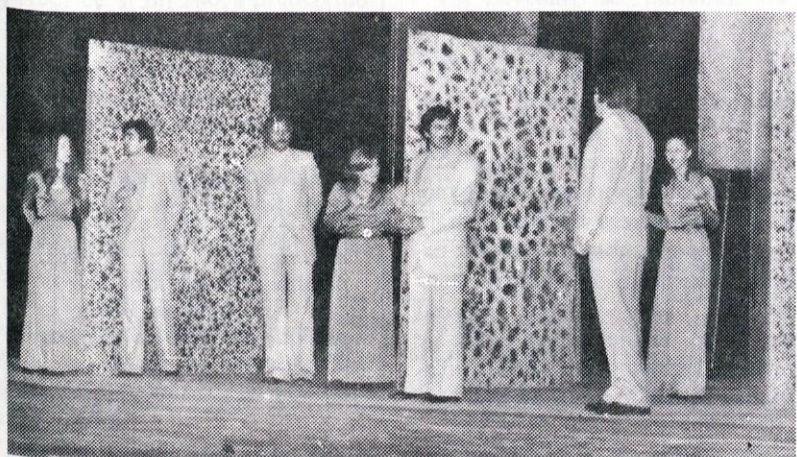
hovo množje, gre za veliko več: gre za miselnost, katere žalosten produkt je tak odnos do prave umetnosti, ki vlada v delu naše družbe in kulture in ki je sociološko-psihološko povezana s tistim, žal prevečkrat močno vplivnim družbenim delom, ki se mu pravi potrošniška družba. Ta miselnost je sumljivo sorodna tisti nekdanji miselnosti, ki jo je Cankar ožigalsal v svoji najostrejši polemični knjigi „Krpanova kobila“. Razloček je morda le v tem, da je danes modernizirana s cenanim in kričečim popravkarstvom, s cirkusijadami in diletantskimi akrobacijami, s provincialnim snobizmom in navdušenjem za bulvarske musicale in cenene revije, ki so sodobni primer nekdanje gledališke umetnosti kazeče cenene operete, precepljenje z divjaškim in kričavim teksaškim duhom in okusom, ki ga nekateri tolmačijo celo kot novotarsko gledališko poezijo, kot izraz sproščenega in od literature osvobojenega gledališča, ko je v resnici vse skupaj iztirjeno gledališče. Potrošniški duh se vrh tega še baha s številnimi snobističnimi vrinki in vsiljenkami nepotrebnih angloamerikanizmov v slovenski pogovorni in pisni jezik, v tisti jezik, ki mu je dal Cankar v svoji pripovedni prozi in dramatik tolikšen zven in lepoto, kakor mu jo je dal v verzih Prešeren.

Za Milanom Skrbinškom so zastopni režiserji Cankarjevih del še Šest, Debevec, Delak in Stupica, največ njegovih del pa je za Skrbinškom zreziral po drugi vojni Slavko Jan. Po Borštnikovem Jakobu Rudi in Kantorju so tudi nekateri drugi igralci novih generacij ustvarili nekaj vrhunskih kreacij. Tako še do danes ni nihče prekosil Lipahovega cerkovnika v „Pohujšanju“ in njegovega kar že klasičnega Hvastjo v „Hlapcih“ ali pa Pečkovega zlodja v „Pohujšanju“. Naravnost demonski in grozljiv v svoji oblastnosti je bil Skrbinškov župnik v „Hlapcih“. Levor je v Kantorju ustvaril že meščansko uglajenega kapitalističnega izkoriščevalca v drugem kolenu, medtem ko je bil Cesarjev Kantor še zmeraj napol gruntarski vaški veljak in silak, ki se ga že oprijemlje brezobzirnost kapitalista iz prve akumulacije. Svoj igralski višek v Cankarjevem delu pa je dosegel Cesar v vlogi kovača Kalandra v „Hlapcih“. Kdor ga je videl in slišal, mu bržkone še zdaj zveni v spominu njegov ljudsko in proletarsko grozljivi vzklík na koncu IV. dejanja, ko ubrani napadenega Jermana: „Jaz sem Kalandar kovač! Kdo bi rad še kaj vedel!“ Stane Sever je bil pravi ljudski učitelj in prosvetitelj Jerman v „Hlapcih“, ki je znal uglasiti v svoji upodobitvi vse strune tega nelah-

Slovesnosti ob sto letnici rojstva Ivana Cankarja so se udeležili številni kulturni in politični delavci

Prizori iz četrtega dejanja Hlapcev, katere so uprizorili igralci iz Drame in Mestnega gledališča

kega človeškega značaja od lirike do dramatičnega izbruha in pomirjenja z usodo. Pavle Kovič je dal v učitelju Komarju pravega švigašvago, ki pa je zaradi neposredno prikazane človeške klavnosti njegovega značaja učinkoval kot nesrečna izgubljena kultura tako, kakor je njegov brat Jože Kovič ustvaril doslej še ne prekosljivega župnika v „Kralju na Betajnovi“, ki je reva odvisen od Kantorja, zato se mu tudi prilizuje, ker bi rad, da bi mu sezidal nov farovž. Kovič je v svoji kreaciji tega župnika, ki je živo nasprotje oblastnika v „Hlapcih“, ustvaril tako toplo in čudovito niansirano podobo primitivnega prebrisanca in prilizjenca, da mu spričo Kantorjeve vseoblastnosti na koncu niti nisi mogel zameriti, ko mu nazdravi, niti takrat, ko ga v prvem dejanju imenuje katoliškega moža, ko mu je obljubil nov farovž, če bo zanj agitiral. Lahko bi še naštel celo galerijo imenitnih odskih likov, ki so jih na Cankarjevo neokrnjeno besedilo ustvarili slovenski igralci in igralke, na katere danes žal spominjajo samo še bežne fotografije na tej razstavi ali pa časniške ali časopisne kritike, če so jim bile pravične in če so znali kritiki odkriti tisto, kar je bilo v njihovih kreacijah igralsko ustvarjalnega, pomembnega in lepega. Pristopali so k Cankarjevemu besedilu s spoštovanjem z vso osebno stvariteljsko odgovornostjo, kajti le po tej poti je mogoče ustvariti igralsko in režijsko tisto, kar Cankarjevo dramsko delo zasluži. Tako je bogato, da je neizčrpljivo za pravega režiserja in igralca.

Če sem v svojem uvodnem go-

voru ob odkritju razstave „Cankar in gledališče“ v rojstnem kraju Ivana Cankarja spregovoril nekaj grenkih in kritičnih besed, sem to moral storiti ravno v Cankarjevem duhu, da bi ob donečih slavnostnih fanfarah ne pozabili, da je premalo slaviti Cankarja le z besedami, ki se kaj hitro lahko spremenijo v votlo doneče fraze, če niso naša dejanja v sedanjosti v skladu s tem, kar govorimo, zlasti pa v skladu z živo Cankarjevo mislijo in njeno etiko. Glejmo tudi v prihodnje, da nas ne zadenejo Cankarjeve bridke in ostre besede, ki jih je zapisal, ko so meščanski rodoljubi postavili spomenik Prešernu v Ljubljani, ki pa še celo Cankarjevega spomenika doslej ni zmoglo.

Ne prikrivajmo si tudi resnice, da je Cankarjev bič še zmeraj živ, kajti njegovo delo ni bilo le vest njegovega časa, marveč je še zmeraj tudi vest našega časa. Zato tudi ni in ne bo nikoli prijeten pisatelj, če ga bomo res brali in razumeli tako, kakor govori in misli v svojem delu. Tudi prisluhniti mu je premalo. Gre predvsem za to, da mu pri izpraševanju lastne vesti sledimo in pri delu, ki ga hočemo uresničevati v svojem času bodisi v vsakdanjem, političnem ali družbenem prizadevanju, občutimo sebi in med seboj tolikšno odgovornost, kakor jo je občutil vaš veliki vrhniški rojak Ivan Cankar v svojem delu za slovensko ljudstvo in za človeka. Ravno njegova dramatika, katere uprizoritve vam kaže ta razstava v fotografijah in dokumentih, je eno največjih izpričil njegovega umetniškega socialnega in etično angažiranega ustvarjalnega dela.

Srečanje slavistov

V mesecu maju so se na Vrhniki sestali na delovnem srečanju slavisti v organizaciji Slavističnega društva. Tema na tem simpoziju je bila „Ivan Cankar v šoli“ in preko 400 udeležencev je poslušalo z različnih vidikov obdelane nekatere Cankarjeve jezikovne, stilne in druge sestavine ter se dogovarjalo o tem, kako učencem in dijakom v šolah Cankarja kar najbolj približati.

Pohod mladih iz CSS

Ob 35-letnici vstaje in dnevu mladosti – rojstnem dnevu predsednika Tita ter ob 100-letnici rojstva Ivana Cankarja, so tudi učenci centra strokovnih šol v Ljubljani pripravili mladinski pohod po poteh Dolomitskega odreda. Organizator tega že tradicionalnega pohoda mladinske pohodne enote „Ljubbo Šerčer“ je bila osnovna organizacija ZSMS, OO ZKS in ZRVS.

Zbrali so se v Logu pri Brezovici, formirali dva bataljona in krenili proti Horjulu. Tam so se udeležili sprejema osnovnošolske mladine v ZSMS in skupaj s horjulskimi mladinci pripravili krajši kulturni program. Pot so nadaljevali proti Podlipi, Prespali so na seniku pri družini Rihar. Na Vrhniko, kamor so prispeli naslednjega dne, jih je pričakal narodni heroj Stane Semič-Daki. Pohod so zaključili ob spomeniku Ivana Cankarja.

Počastitev 35-letnice ustanovitve OF

26. aprila je bila slavnostna seja OK SZDL in Občinskega sindikalnega sveta Vrhnika v Cankarjevem domu. Slavnostna govornica na proslavi dneva OF, ki je veliko več kot samo spominska slovesnost, saj mora biti predvsem trenutek za razmišljanje o naših sposobnostih in pripravljenosti na jutrišnji dan, je bila tovarišica Blanka Leskovec, sekretarka OK ZKS.

Na seji je tovariš Jože Pivk, predsednik OK SZDL podelil letošnja srebrna priznanja OF naslednjim zaslužnim družbenopolitičnim delavcem in aktivistom SZDL

FRANCKI GRGADOLNIK
TONETU KOŠIRJU
JANEZU PEČARJU
AVGUSTU ŽAKLJU

MARKU ISTENIČU
FRANCU GREGORKI
IVANU SAMARDŽIČU
FRANCU MARTINČIČU
STANETU NOVAČANU
FRANCU DRAŠLERJU
FRANCU GOSTIŠI
MARIJI PRISTAVEC

Srebrni znak sindikatov Slove- nije pa je tovariš Otmar Jeršinovič podelil naslednjim zaslužnim sindikalnim aktivistom:

STANETU ŠVENTNERJU
JOŽETU PAHORJU

V kulturnem delu so sodelovali OO ZSMS Verd in učenci 3. in 4. razredov osnovne šole Janez Mrak pod vodstvom tovarišice Milke Bradačeve in Anice Žunove z recitalom „Domovina je vredna najzlahtnejše krvi in najboljšega življenja“.

V avli Cankarjeve šole so odkrili spominsko ploščo pisatelju, po katerem je dobila šola ime. Izdelal jo je Tone Jurjevčič

Osnovnošolci Cankarjeve šole so v počastitev 100-letnice rojstva Ivana Cankarja izvedli daljši kulturni program, ki so se ga udeležili bivši učitelji in družbeno-politični delavci. Pripravili so tudi razstavo svojih izdelkov, ki je med obiskovalci vzbudila veliko zanimanja.

Na podlagi zakona o programiranju in finansiranju graditve stanovanj, na podlagi družbenega dogovora o določitvi dela sredstev, ki se združujejo pri poslovni banki 7. členu pravilnika o upravljanju z družbenimi sredstvi za usmerjeno stanovanjsko graditev v občini Vrhnika

RAZPISUJE

ZBOR VLAGATELJEV ZA OBMOČJE OBČINE VRHNIKA

3. natečaj

ZA POSOJILA ZA NAKUP ALI GRADNJO NAJEMNIH STANOVANJ IN POSOJILA ZA NAKUP STANOVANJ V ETAŽNI LASTNINI ALI ZA GRADNJO INDIVIDUALNIH STANOVANJSKIH HIŠ.

SKUPNA RAZPISNA NATEČAJNA VSOTA ZNAŠA 2.700.000.- din.

Od te vsote se izloči 2.400.000.- din za posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj, ki jih lahko najemajo temeljne ali druge organizacije združenega dela, družbeno politične skupnosti, društva in druge organizacije, ki združujejo sredstva pri poslovni banki za stanovanjsko graditev po družbenem

dogovoru za občino Vrhnika; in 300.000.- din za posojila za nakup stanovanj v etažni lastnini ali za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš, ki jih lahko dobijo delavci, zaposleni v organizacijah, ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev v občini Vrhnika.

1. Organizacija lahko dobi posojilo za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj pod naslednjimi minimalnimi pogoji glede lastne udeležbe, odplačilne dobe in obrestne mere.

Če znaša povprečni osebni dohodek na zaposlenega glede na povprečni OD v SR Sloveniji %	ZNAŠA		
	Udeležba organizacije pri nakupu od odkupne cene najmanj %	Odplačilna doba posojila največ let	Najnižja obrestna mera letno %
do 100	30	20	3,0
nad 100 do 110	35	20	3,5
nad 110 do 130	40	20	4,0
nad 130 do 150	50	15	4,0
nad 150 do 170	60	10	5,0
nad 170	70	10	6,0

2. Kupec etažnega stanovanja lahko dobi iz družbenih sredstev posojilo pod naslednjimi minimalnimi pogoji glede na lastno udeležbo, odplačilno dobo in obrestno mero.

Če je znašal v preteklem letu povprečni mesečni dohodek na družinskega člana din	ZNAŠA		
	Udeležba kupca v odnosu na kupno ceno za standardno stanovanje	Odplačilna doba posojila največ let	Najnižja obrestna mera letno %
do 1650	40	24	3,0
nad 1651 do 1800	45	22	3,5
nad 1801 do 1950	50	20	4,0
nad 1951 do 2100	55	18	4,5
nad 2101 do 2250	60	16	5,0
nad 2251 do 2400	65	14	5,5
nad 2401 do 2550	70	12	6,0
nad 2551	75	10	6,5

3. Graditelj individualne stanovanjske hiše lahko dobi iz družbenih sredstev posojilo pod naslednjimi minimalnimi pogoji glede na lastno udeležbo, odplačilno dobo in obrestno mero.

Če znaša povprečni mesečni dohodek na družbenega člana v preteklem letu din	ZNAŠA		
	Udeležba graditelja indiv. hiše v odnosu na kupno ceno za standardno stan. %	Odplačilna doba posojila največ let	Najnižja obrestna mera letno %
do 1650	50	24	3,0
nad 1651 do 1800	55	22	3,5
nad 1801 do 1950	60	20	4,0
nad 1951 do 2100	65	18	4,5
nad 2101 do 2250	70	16	5,0
nad 2251 do 2400	75	14	5,5
nad 2401 do 2550	80	12	6,0
nad 2551	85	10	6,5

Organizacije morajo k vlogi za posojilo priložiti naslednjo dokumentacijo:

a) srednjeročni program za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev;

b) potrdilo oziroma izjavo, da bo posojilo porabila za nakup ali gradnjo stanovanj v skladu z občinskim programom stanovanjske graditve in podpisanimi stanovanjskimi standardi;

c) izjavo, da se obvezuje, dati stanovanja takim delavcem, katerih osebni dohodek je pod povprečjem osebnih dohodkov v organizaciji in katerih povprečni in osebni dohodek ne presega več kot 20 % povprečni osebni dohodek v občini Vrhnika;

d) sklep organa samoupravljanja o najetju kredita ter o načinu in kritju udeležbe;

e) izračun povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji iz rednega delovnega časa po zaključnem računu za leto 1974;

f) dokazilo o kreditni sposobnosti organizacije in sposobnosti pokritja lastne udeležbe.

Prednost pri dobivanju posojila za gradnjo ali nakup najemnih stanovanj iz družbenih sredstev imajo organizacije, ki izločajo in združujejo sredstva za stanovanjsko graditev v višjem odstotku kot je določeno v sklenjenem samoupravnem oziroma družbenem dogovoru.

Prednost iz prejšnjega odstavka dokazuje organizacija z ustreznimi potrdili SDK na podlagi podatkov iz zaključnega računa za preteklo leto.

Posamezniki (prosilci) morajo k vlogi za posojilo priložiti:

a) izjavo o skupnih dohodkih gospodinjstva v letu 1975, dokazano z ustreznimi dokumenti (potrdila delovnih organizacij o višini osebnih dohodkov za vse zaposlene družinske člane);

b) potrdilo, da ima delovna organizacija, kjer je prosilec zaposlen izdelan srednjeročni program reševanja stanovanjskih problemov;

c) pristanek delovne organizacije, kjer je prosilec zaposlen, da se strinja z dodelitvijo kredita prosilcu;

d) uradno potrdilo o zagotovitvi lastni udeležbi pri najetju posojila;

e) ovirjen prepis gradbenega oziroma lokacijskega dovoljenja (za individualno gradnjo) ali preliminarno pogodbo o nakupu stanovanja;

f) če koristi družbeno najemno stanovanje, mora priložiti potrdilo, da ga bo izpraznil v sporazumno določenem roku in ga izločil imetniku razpolagalne pravice;

g) družinski list, ki ga izda pristojni upravni organ občine.

Natečaj velja do 7. Julija 1976, po tem roku prispelih vlog zbor vlagateljev ne bo upošteval.

Vse ostale informacije lahko dobite pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Vrhnika, ki ima prostore Na klisu blok B/1, vsako sredo od 13. ure do 16. ure.

Vloge dopolnjene z vso potrebno dokumentacijo zbira Samoupravna stanovanjska skupnost Vrhnika na naslov:

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST VRHNIKA, Na klisu blok B/1, p.p.

O izidu natečaja bomo vse prosilce pisмено obvestili.

ZBOR VLAGATELJEV.

BRALCE NAŠEGA ČASOPISA PONOVNO OBVEŠČAMO, DA TEHTNEJŠIH ANONIMNIH PRISPEVKOV NE OBJAVLJAMO

Zadnjo soboto v maju je bila Osnovna šola Ivan Cankar gostitelj vseh osnovnih šol, ki nosijo ime po našem velikem rojaku Ivanu Cankarju. Tovrstno srečanje Cankarjevih šol postaja že tradicionalno, na katerem pa učenci ne počaste samo spomin na velikega pisatelja – revolucionarja, ampak utrjujejo bratstvo in enotnost med narodi Jugoslavije in v svetu.

Udeleženci so si ogledali Cankarjev rojstni kraj in Bistvo ter se dogovorili o še tesnejšem medsebojnem sodelovanju v bodoče.

uniles

LESNOINDUSTRIJSKI KOMBINAT (n.sol.o.)

Lahko se uči jezik prijateljstva

V Areni je bil v eni izmed zadnjih števil objavljene daljši članek z naslovom „Lahko se uči jezik prijateljstva“, v katerem avtor Enio Opasi piše o italijanskem mestu Gonarsu, kjer veliko prebivalcev obiskuje tečaj slovenskega jezika in se na ta način pripravlja na ponovno srečanje z Vrhniki, s katerimi jih veže že enoletno pobratenje.

Udeleženci tečaja, katerega glavni cilj in namen je vzpostavitev sodelovanja in razumevanja med narodi, pripravljajo tudi kratek koncert v slovenskem jeziku, ki ga bodo izvedli ob obisku na Vrhniki.

Srečanje mladih

Da je 25. maj resnično dan mladine, je letos potrdilo preko 2000 mladincev iz ljubljanskih srednjih šol in Vrhnike, ki so se tega dne zbrali v Cankarjevem rojstnem kraju, saj mesto njihovega vsakoletnega tradicionalnega srečanja izbirajo glede na pomembne dogodke iz našega kulturnega in zgodovinskega življenja. Tako postaja „domski dan“ že tradicionalno srečanje mladine ljubljanskih domov z mladino iz drugih krajev Slovenije.

FLUOROGRAFSKI PREGLED

J NAJUSPEŠNEJŠI NAČIN PRAVOČASNEGA ODKRIVANJA PLJUČNEGA RAKA IN DRUGIH BOLENIJ PRSNEGA KOŠA, ZATO

NE POZABITE

NA FLUOROGRAFSKI PREGLED!

V skladu s štiriletnim programom fluorografiranja oz. radiofotografiranja prebivalstva v SR Sloveniji, bo v letu 1976 izvedena radiofotografska akcija tudi v naši občini v času od 15.7. do 23.7.1976. Akcija bo zajela vse prebivalstvo nad 24 let starosti.

Veliko nas je v noči pred prvim majem preživel v prijetnem razpoloženju ob kresu.

Tudi za naše najmlajše je bilo kresovanje prijeten dogodek, ki se ga bodo radi spominjali.

Navodila ob slučaju potresa

Šesti maj je bil dan, ki nam bo še dolgo ostal v spominu. Ne le zaradi tega, ker smo na ta dan praznovali dan osvoboditve Vrhnike, temveč tudi zato, ker nam je narava znova dokazala svojo neizmerno moč. Potres, ki nas je nekaj pred 21. uro presenetil, nas ni pustil neprizadete. Ulice so se hipoma napolnile s prestrašenimi občani, ki so se s tesnobo v srcu vpraševali, kaj jim bo prinesel naslednji trenutek. Marsikdo ni vedel, kaj mora v takem trenutku storiti, ali bolje povedano, iz nas je govoril le nagon samoohranitve in o kakem treznem razsojanju položaja pravzaprav ni bilo govora. Bili so tudi primeri paničnega obnašanja, ki pa je samo še poslabšalo že tako neugodno situacijo.

Zbranost, trezno razsojanje položaja in razumna ocena realne nevarnosti, ki nam grozi, je v takih trenutkih že mnogim omogočila rešitev iz navidez brezihodnega položaja. Predpogoj za to pa je, da imamo vedno pred očmi navodila za ravnanje v primeru potresa. Tovrstna navodila je občinski štab za civilno zaščito že pred časom posredoval občanom, vendar ne bo odveč, če si jih znova preberemo.

1. Če so prvi sunki potresa šibki, je njegov epicenter dovolj daleč, da imamo čas zbežati na prosto, še preden pride najmočnejši sunek.

2. Če so prvi sunki hitri in ostri, je epicenter blizu, zato lahko pričakujemo, da bo glavni sunek veliko močnejši od začetnih.

3. V primeru, da že med prvimi sunki padajo predmeti z omar in miz, v zidovih pa nastajajo razpoke, je prav gotovo, da bo potres zelo močan.

4. Če v prvih dveh, treh sekundah postajajo tresljaji vse močnejši, je treba takoj ugasniti vsak plamen oziroma izključiti vse električne napeljave v stanovanjih, hišah, šolah, mestnem električnem omrežju in podobno.

5. Tisti, ki se v trenutku potresa nahajajo v gornjih nadstropjih visokih modernih zgradb, najverjetneje ne bodo uspeli priti pravočasno na prosto. Ljudje, ki ostanejo v notranjosti stavbe, ker je ne morejo več zapustiti, bodo najvarnejši pod ali ob kakem mesivnem kosu pohištva. Nikakor pa ne smejo oditi na stopnišča.

6. Stanovalec višjih zgradb priporočamo, da se pravočasno oskrbijo z vrvjo, t.j. najlonsko vrvjo premera 12 – 16 mm, dolžine 15 – 20 metrov. Ta vrv bi bila v pomoč pri eventualnem reševanju iz gornjih nadstropij zgradbe, pa tudi za dostavljanje hrane in zdravil, če bi reševanje bilo trenutno onemogočeno.

7. V šolah, kjer zaradi večjega števila učencev ni mogoče pravočasen umik iz stavbe, je najboljša zaklonišče pod klopmi.

8. V lesenih hišah ni priporočljivo stati pod lesenimi gredami ali tramovi.

9. V zidanih stavbah je treba stati čim dlje od zidov, ki so vzdani med nosilnimi stenami in od peči ter dimnikov iz opeke. Če ni primernejšega mesta, je najbolje stati med podboji vrat.

10. Izven hiše je treba oditi čim dlje od kamnitih in opečnatih zidov, ki se rušijo, ter čim dlje od streh, s katerih pada opeka podirajočih se dimnikov oziroma strešna opeka.

11. Blizu obronkov je treba paziti na drsenje zemlje, rušenje kamenja (sten) in podobno.

12. Če smo preživeli prvo minuto hudega potresa, smo lahko prepričani, da je nevarnost mimo, ker tudi najmočnejši sunki poznejših potresov nimajo takšne moči, da bi rušili stavbe, ki so prestale glavni potres, četudi so poškodovane in nagnjene. Taki sunki lahko zrušijo le stavbe, ki so bile v glavnem potresu izredno močno poškodovane.

13. Zavedati se moramo, da lahko v porušeni hiši celo še nekaj ur po potresu izbruhne požar. Zato moramo po potresu vložiti vse sile, da pogasimo vsak, tudi najmanjši plamen, ki bi se lahko razvil v nevaren požar in poslabšal pogoje reševanja, zasute ljudi pa še bolj ogrozil.

14. Pri vsakem močnejšem potresu obstoji možnost zastoja normalnega oskrbovanja z vodo. Že sedaj moramo misliti na morebitno dezinfekcijo pitne vode.

15. Kjerkoli vas nepričakovana nesreča iznenadi, se morate čimprej zbrati in realno oceniti položaj. Ugotovite ali ste poškodovani – zlom ali krvavitev. Krvavitev si čimprej zaustavite z nudenjem prve pomoči (prevozovarnjem, pritiskom na žilo).

16. Kjerkoli ste v času nesreče, pa naj bo to v hiši, na delu, na cesti, povsod je treba pozornost posvetiti poteku dogodkov, ker je možno, da se bo katastrofa nadaljevala in da bo posledice moč ugotoviti šele pozneje. Lahko se prično rušiti zidovi, možne so eksplozije vnetljivih snovi, požari na neugašenih ognjiščih oziroma povodnji.

17. Hitrost vračanja prisebnosti mora biti sorazmerna velikosti nesreče. Vse take nesreče se pripetijo iznenada in nepričakovano, spremlja pa jih strah, ki je naravna obramba pred uničenjem. Strah je neugodna napetost, ki jo morate obvladati in ne sme postati znamenje za beg pred nevarnostjo!

18. Ne trošite energije s tem, da nenehno poskušate odstraniti oviro, ker se boste s tem znašli v brezihodnem položaju, ki je često rezultat popuščanja psihične moči in pomeni pravzaprav poraz in obup. Zato ob potresu ali kaki drugi nesreči, ostanite prisebni in čim prej ocenite dogodek in položaj. Šele tedaj se boste lahko odločili za način svojega ravnanja, prepričani vase in osvobojeni bojazni.

19. Nesreča je manjša, če nismo sami. Osamljene hitreje zajema občutek zapuščenosti. Ozrite se okoli sebe in si poiščite sotovariše s katerimi se boste lahko posvetovali in skupno našli najboljšo rešitev. Ne pozabite, da v skupini lažje prenašamo nesrečo in kar je najvažnejše, našli boste izhod tudi

tam, kjer ga posameznik verjetno ne bi našel.

20. Nikoli ne smemo pozabiti na humanost, obzir do soljudi in nesebičnost pri nudenju pomoči. Vedno se moramo zavedati, da smo tudi sami često odvisno od poškodovani. Površno in hitro ravnanje ter pretirana samozavest v reševanju ni priporočljiva. Razumno ocenite telesne poškodbe ponesrečenca, pa tudi svoje možnosti nudenja pomoči. Ob nudenju pomoči ponesrečencu ne pozabite na ohrabrujoče in tolažilne besede, ki ponesrečencu vedno mnogo pomenijo.

22. Ne iščite hrabrost v alkoholu, ker vas bo ta otopel in odvzel dragoceno sposobnost razsojanja, ki je predpogoj vsakega dejanja! Ne pozabimo, da zdravila za strah ni.

23. Panika je najhujši sovražnik ljudi v vsaki nesreči. Pojavlja se eksplozivno in prehaja na druge ljudi. Paničarje je treba odstraniti s kraja nesreče – za njih morajo poskrbeti zdravniki.

24. Ko preneha nevarnost, pristopimo z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami k reševanju zasutih oziroma se priključimo zato usposobljenim enotam civilne zaščite.

25. V primeru, da ste zasuti pod ruševinami, poiščite kakršnokoli odprtino ali razpoko za dovod zraka. Z udarjanjem kamna ob kamen ali kakim drugim načinom boste hitreje opozorili reševalce na mesto, kjer se nahajate. Prepričani bodite, da bodo reševalne ekipe prišle tudi do vas.

Pa še to. Vedeti moramo, da ima civilna zaščita tudi ob elementarnih nesrečah obširne naloge, ne samo v vojni. Obe vrsti nesreč sta si, vsaj po posledicah, v marsičem podobni. Reševalne akcije na območju občine usmerja občinski štab za civilno zaščito, štabi za civilno zaščito krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela pa vsak na svojem območju. Ob nedavnem potresu oziroma potreših območje občine Vrhnika ni bilo prizadeto oziroma so bile posledice minimalne in se zato strukture civilne zaščite niso aktivirale. V primeru hujših posledic elementarnih nesreč (ne samo potresa) pa štabi za civilno zaščito s potrebnimi enotami civilne zaščite nemudoma prično z izvajanjem zaščitnih in reševalnih ukrepov. V takih situacijah naj se občani v vseh zadevah, od zahtev za interveniranje, do dajanja raznih obvestil, obračajo na te strukture – bodisi na štab civilne zaščite krajevnih skupnosti, bodisi na občinski štab za civilno zaščito.

OBČINSKI ŠTAB ZA CIVILNO
ZAŠČITO
VRHNIKA

ZAHVALA

Ob smrti naše mame **MARIJE ISTENIČ** se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem, sorodnikom in vsem, ki so ji darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Hčerka
Ivanka Suhadolnik
z družino

ZRVS - Pred izpiti

V usposabljanju rezervnih vojaških starešin se z letošnjim letom pojavlja nova oblika dela na terenu, ki združuje teorijo taktike na vojnih zemljevidih s praktičnim zagovorom naloge.

Snov je vzeta iz bogate zakladnice partizanske taktike vojskovanja. Taktike, ki smo jo ravno mi, Jugoslovani, razvili med NOB v eno najmočnejših orožij borbe malih narodov za svobodo in obstoj.

Leotošnja naloga „Partizanska zaseda“ je eden od temeljev partizanske oblike vojskovanja, katere osnovno strateško taktično pravilo pravi: izmikati se odločilnim, odprtim borbam s tehnično in številčno močnejšim sovražnikom – njegove sile pa razvleči, jih uničevati po delih in to na krajih in v pogojih, o katerih odločajo partizanske enote.

Da je zaseda v novejšem času še vedno aktualna in uspešna vojaška veščina, imamo vedno nove dokaze v osvobodilnih vojnah alžirskega in nazadnje v osvobodilni borbi vietnamskega in angolskega ljudstva. Znano je dejstvo, da so se ameriškim vojakom v Vietnamu ob besedi „zaseda“ ježili lasje. Vietnamske partizanske zasede so izbrisale iz spiska živih cele čete, cele bataljone agresorjeve soldateske. O tem govori primer ameriškega bataljona mornariške pehote na pohodu (prek 600 mož), ki je bil

uničen v nekaj trenutkih in to le nekaj kilometrov od enega najmočnejših oporišč ameriške vojske. Vse oblike bojevanja v zasedi potrjujejo eno – nasprotnika psihološko uničujejo.

Široko in s primeri prikazano delovanje zased bomo za letošnji preizkus znanja našli v reviji „Naša obramba“ letnika 1975 in 1976.

Izpitne naloge o zasedi, ki jih bodo starešine prejeli na dom, bodo reševali tako po navodilih iz „Naše obrambe“. Skica, kjer bo potrebno vrisati taktično odločitev, bo za posamezne osnovne organizacije iz njihovega terena. Na Vrhniki bodo na skupnem terenu delali nalogo člani OO ZRVS Vrhnika I, Vrhnika II in Verd. Na skici svojega terena pa posebej Borovnica in Log. Naloga s svojimi podatki je sicer opisana za situacijo na Vrhniki, vendar nas to ne sme motiti, vse taktične podatke si moramo samo prenesti na svoj teren in jih upoštevati ob delu na skici (fotokopiji) svojega terena.

Rok zagovora doma narejene naloge na priloženi skici terena bodo sporočile članom njihove osnovne organizacije. Ob sklicu bodo starešine rešile še ostale izpitne naloge iz topografije in vojaške teorije.

Sam zagovor taktične naloge bo nato po skupinah do 30 starešin pod vodstvom instruktorjev s praktičnim prikazom razporeditve sil po terenu.

Organizacijski pohod pa bo v letošnjem letu prestavljen na jesen, s tem bomo upoštevali željo občanov, lastnikov travnih površin. Pohod bo nočni s poudarkom na orientaciji in dopolnjen s praktičnimi veščinami premika po terenu.

Za občinski odbor ZRVS Vrhnika
Lovro Novinšek

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubena moža, očeta, sina, brata in strica

JANEZA JURCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste se poslovlili od njega, ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in vence, za poslovlilne besede in petje ob prerani smrti.

Lepo se zahvaljujemo sosedom, članom gasilskega društva in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in pomagali.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem dr. Žekšu in dr. Kogoju za skrb in pozornost ob hudi bolezni mojega moža Franca Verbiča.

Obenem se zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mojega moža tako številno spremili na njegovo zadnjo pot in mu poklonili cvetje.

Posebna zahvala vsem, ki so skrbeli za pogrebne svečanosti: članom Gasilskega društva Verd, OOK Verd, SZDL Vrhnika, godbi, pevsem, tov. Opeka Mariji, Levec Janezu in Žirovnik Urbanu ter KS Verd.

Verbič Cilka

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina

JANEZA MUHE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali cvetje in so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti

MUHOVI

PRISILNO DELO V FEUDALIZMU	NAJVEČJI FRANCOŠKI KIPAR	PRVI LETA- LEC	KONARH CESAR	LATINSKI VEŽNIK	SREBRNIK NA VZHODU	PULOVER	DUHOVŠČINA	ACNEC	RUTENIJ	AKTIV V SKOVNICI	IME PISATELJA HEMING- WAYA	VRSTA FOTOGRA- FATA
TRIGLAVA MISICA NA KADLAKTU							VRSTA MONOPOL- LA					
PETI SKLOV, HESTNIK							PARIŠKI HUZEJ					
							POMOL					
MESEC V JUDOVSKEM KOLEDARJU				AMERISKI PISATELJ					OSEBNI ZAJETEK			
				FINSKO JEZERO					HEHKA TKANINA			
STARO PEVČIŠ- KI VLADAR			ANTIČNA DONAVA					VRAB				
			GRŠKI POLOTEK					ENOTA ZA FREKVEN- CO				
ALFRED NOBEL		DUŠILEC GLASU PRI TROBENTI					EDRUŽENJE V SRED- VEKVU					
							PRISTAS SIONIZMA					
	BOBANAR ANSAMBLA BEATLES (RINGO)						PRIPADNIK SEMITOV					
	MUSLIMANSKI DUHOVNIK						ITALIJAN- KIRURG					
GRŠKA BOGINJA USODE						SURČVINA ZA METLE					DOHAŽA ŽIVAL	PISANA PAPIGA
KLADA ZA SEKA- NJE DRV						KMEČKO ORODJE						
OTOHA- NI					ŠKOTSKI PISATELJ					MAKARSKA		
					ŽUPNIJA					STARI SLOVANI		
PEVKA UKRADEN				NEHŠKO H. IME					GERHAN OREL			
				ZNIŽANA NOTA					NEH. MES. TO OB DONAVI			
NAJVIŠJI NORDIJSKI BOGOVI			ČLOK PRED NAPOLNEH					ANGL- UTEŽ				
			DUŠAN NOVAK					ANTON OCVIRK				
KOHNIK IZ DOBE BUR- LESK (MAX)						ZBIRKA PSALMOV						
ČASOPISNI OGLAS						NAUK O ATONIH						

Naša ladja

Najbrž ste že slišali, da je v ladjedelnico Izola prispela ladja, ki je ime dobila po našem kraju. Na sprejem ladje smo se še posebno pripravili učenci in učenke vseh treh šol in delegati Vrhniške. Ročno smo izdelali tudi darila, ki smo jim jih podarili. Na pot smo se odpravili v sredo 31.3.1976 z že naročenim avtobusom.

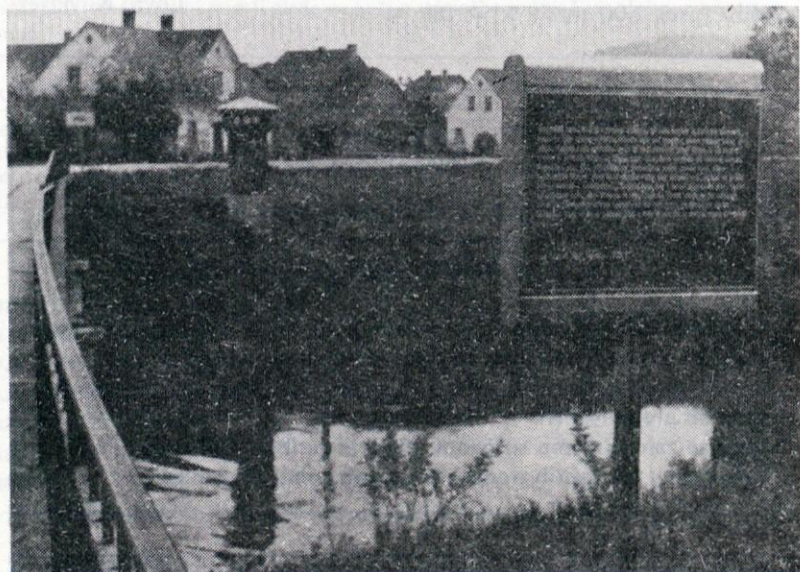
Zjutraj smo se odpravili po novi avtomobilski cesti Vrhnika-Razdrto in dalje proti morju. Kmalu smo ga zagledali kot moder pas z belimi pikami. Po nekaj kilometrih vožnje pa smo ga že videli čisto od blizu, saj smo se vozili po obali. Ustavili smo se v pristanišču Izola. Pred nami na morju so se zibale ladje med njimi tudi Vrhnika. Trije tovariši so nas pospremili na krov. Zavili smo v eno izmed sob-kajut, ki so bile zelo majhne. Ladijskim poveljnikom smo izročili darila, oni pa so nas pogostili s sendviči in sokom. Ogledali smo si ladjo od znotraj. Dolga je 155 m in široka 23 m. V njenem trupu so štiri skladišča.

Eno dvigalo dvigne 22 t težak tovor. Vozila bo večinoma les-hlo-de. Po ogledu smo si ogledali še film o morju in ladjah. Za spomin pa smo dobili še značke in knjigo 20-letnica Splošne plovbe Piran. Zavili smo še v Portorož in Piran.

Ladja je zelo velika in smo lahko ponosni, da je dobila ime našega kraja.

Domov smo prispeli s polnim naročjem novic, ki smo jih kmalu raztrosili.

HREN STANKA
VERD 87 p. Vrhnika
uč. 4. a. razreda

Veliko je krajev na Vrhniku, kjer nas obeležja spominjajo na velikega umetnika in misleca Ivana Cankarja

Brigadirski »HO-RUK« na Trojici

10.4.1976 je bila sobota. To drži. V soboto je tako pihalo, da se ne da opisati. Tudi to drži. In tega dne, ob osmih zjutraj, se je v mladinskem klubu zbralo veliko vrhniških mladincev. To pa ne drži. In že smo v bistvu problema. V soboto je bila namreč organizirana prva delovna akcija vrhniške mladine. Toda udeležili so se je le najbolj „srčni“. Ostali se kot po navadi niti niso pretirano zanimali za akcijo; nekaj jih je prestrašilo vreme, nekaj je preveč „finih“, da bi se lotili česa takega, nekaj pa jih je šlo po liniji najmanjšega odpora – čakajo prekrizanih rok in zraven vneto kritizirajo delo mladinske organizacije. Toda, tisti ki so prišli, niso obupali. Našo čast je reševala skupina vojakov, ki je priskočila na pomoč in na koncu se je formirala brigada, ki je štela enaintrideset pravkar pečenih vrhniških brigadirjev.

Z orodjem v rokah smo „važno“ odkorakali na Trojico, kjer nas je čakal tovariš Okrajšek in vodil akcijo. Ker nas je pošteno zeblo zaradi močnega vetra, smo se kar najhitreje lotili dela. Največ se jih je lotilo popravila steze – navozili so nov pesek, napravili spodobne jarke tako, da je sedaj veselje hoditi po njej. Nekaj jih je odšlo postavljati nove klopi. Sumljivo dolgo so jih postavljali, slišati je bilo mnogo hahljanja in rezanja, no, pa saj bo praksa pokazala, če so dobro postavljene.

Pridne ženske roke pa so „fritzale“ pobočja Trojice: grabile,

redčile trnje in suhe veje, odnašale vse to na kup in jasno malo poklepatale. Med njimi se je seveda forsiral Tine, ki je vneto telovadil z žago, tako da smo se upravičeno bali za trojiško gozdno gospodarstvo.

Za prijetno ozračje je poskrbel kmet, ki je na njivi gnojil z gnojnico, nakar je veter prinašal do delovnih brigadirjev fletne dišave. Na ta račun so začele padati šale, ki jim ni bilo konca.

Okrog enih so bile klopce postavljene, pot urejena, suhe veje porezane in spravljene v kupe in naša akcija se je približala koncu. Ker smo bili „zaresna“ brigada, smo se na Juretovo povelje pridno postavili v zbor. Po Trojici je zadonel brigadirski ZDRAVO (zaradi lepšega smo ga nekajkrat ponovili) in nato smo bolj ali manj strumno odkorakali proti klubu.

Seveda smo peli in tako še bolj pritegnili poglede Vrhničanov.

V klubu si Ričko ni mogel kaj, da ne bi sklical brigadne konference in malo poanaliziral naše delo, vendar konferenca ni dolgo trajala, saj jo je končal prihod Nika in Tineta, ki sta pritovala malico. Ko sem dobila to malico v roke, sem morala najprej narediti strateški načrt, kje naj se lotim velikih kosov kruha in si mislila, da tega sploh ne bom spravila „pod kapo“.

Po malici smo se poslovili od vojakov in tovariša Okrajška, ki nas je (ne da bi se hvalili) pohvalil za akcijo.

Preden smo se začeli razhajati smo ugotovili, da je bilo „perfektno“ in da bomo organizirali še kakšno akcijo. Tisim, ki se je ne bodo udeležili bo lahko zopet zelo žal!

Maja Gunstek

Komisija za razpis delovnih mest pri
KOMUNALNEM PODJETJU VRHNIKA
Vrhnika, Cankarjev trg 4/1.

razpisuje

prosto delovno mesto:

— upravljalec vodovodnih črpalk (2 delovni mesti)

Poleg splošnih v zakonu določenih pogojev je potrebno, da je KV delavec vodovodne stroke s 6 mesečnimi delovnimi izkušnjami.

Ponudbe pošljite na gornji naslov. Obenem vabimo kandidate na razgovor, na katerem jih bomo seznanili o pogojih dela in osebnem dohodku.

Razpis velja 15 dni od te objave, o izidu pa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izteku razpisnega roka.

KOMUNALNO PODJETJE
VRHNIKA

RAZPIS

Svet delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Vrhnika razpisuje za šolsko leto 1976/77 eno štipendijo za študij na ekonomski fakulteti in eno na pravni fakulteti.

Kandidati naj vložijo prošnjo na obrazcu DZS 1,65, predložijo potrdilo o opravljenih izpitih in frekventacijsko potrdilo ter potrdilo o premoženjskem stanju do konca junija.

SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA
UPRAVNI ORGANI